

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVO - MARCH 11, 2008

Vol XCIX Nr. 49

Sveikiname su Kovo 11-ąja!

Kokią vėliavą gerbsime?

Lietuviai pamiršo savo istorinę vėliavą.

Vilnius, kovo 10 d. (BNS) – Lietuva – viena seniausių valstybių Europoje, tačiau ji pamiršo savo istorinę vėliavą – baltą raitelį raudono audeklo centre. Tuo metu trispalvė yra šiuolaikinis kūrinys ir ji Konstitucijoje klaidingai įvardyta valstybės vėliava, nors turėjo vadintis tautine, teigia Lietuvos heraldikos komisijos pirmininkas dr. Edmundas Rimša.

E. Rimša pasakojo, kad daugelis valstybių turi tautines ir valstybės vėliavas. Tautinės vėliavos šiuolaikiniame pasaulyje yra pagrindinės, o valstybės vėliavos yra oficialus šalies simbolis ir naudojamos labai retai. Išskirtinis valstybės vėliavos ženklas – joje turi būti pavaizduotas herbas. Tokią vėliavą paprastai leidžiama naudoti tik valstybinėms įstaigoms ir

institucijoms per šventes, o valstybės atstovybėms užsienyje gali būti leista naudoti nuolat.

„Tautinė vėliava yra kiekvieno mūsų vėliava, ją galima nešiotis, vežiotis, naudoti per sporto varžybas ir panašiai. To negalima daryti su valstybės vėliava“, – dėstė E. Rimša ir pridūrė, kad trispalvė klaidingai Konstitucijoje pavadinta valstybės, o senoji vėliava nepelnytai pamiršta. Dabar norint trispalvę pavadinti tautine, o senajai suteikti valstybės vėliavos vardą, reikia rengti referendumą, kitaip Konstitucijos nepakeisi.

E. Rimšos teigimu, Lietuva, kaip ir kitos Europos valstybės, gali turėti ne dvi, bet tris vėliavas: valstybės, tautinę ir prezidento. Kol nėra galimybių pakeisti Konstituciją, buvo papildytas valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymas. Jame raudona vėliava, kurios viduryje vaizduojamas vytiš, buvo pavadinta istorine Lietuvos valstybės vėliava. Tikimasi, kad Lietuvos istorinė vėliava ant valstybinių institucijų pastatų ir šalies atstovybių užsienyje plevėsuos jau 2009 m.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vyriausybės

Sveikinimas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos proga

Prieš aštuoniolika metų, vedina neįtikėtino vienybės jausmo ir laisvės troškimo, mūsų tauta nusimetė penkis dešimtmečius trukusį okupacijos jungą ir atkūrė valstybingumą.

Sunku rasti žodžius, apibūdinančius išeivijos svarbą Lietuvos laisvės byloje. Užsienyje gyvenantys tautiečiai visada palaikė laisvės troškimą, vykdė intensyvią veiklą siekiant Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Susitelkimas, solidarumas, vienas kito supratimas ir pagarba vienas kitam – šių vertybių, kuriomis gyvenome nepriklausomybės atkūrimo aušroje, taip trūksta šiandien.

Nuoširdžiai sveikindamas šia iškilminga proga, linkiu, kad kovo 11-osios šviesa rodytų mums kelią į tvirtos, pilietiškos, drąsios Lietuvos kūrimą.

Antanas Petrauskas
Generalinis direktorius
Vilnius
2008 m. kovo 11 d.

Labiausiai pasitikima V. Adamkumi ir D. Grybauskaite

Vilnius, kovo 10 d. (BNS) – Prezidentas Valdas Adamkus išlaiko patikimiausio politiko titulą. Pasibaigus jo kadencijai daugiausia gyventojų jo vietoje norėtų matyti eurokomisarę Dalią Grybauskaitę.

Tai rodo naujienų portalo alfa.lt bei Lietuvos–Didžiosios Britanijos rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų įstaigos „Baltijos tyrimai“ atlikta gyventojų apklausa.

26,3 proc. apklausos dalyvių iš

Lietuvos visuomenės veikėjų nurodė labiausiai pasitikintys V. Adamkumi. Antrą vietą pasitikėjimo lentelėje išlaikė eurokomisarė D. Grybauskaitė – ja pasitikį pareiškė 13,9 proc. apklaustųjų.

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais. Apie astmą (p. 2)
- Ar Lietuvos politikai negresia trumparegystė? (p. 3)
- Kovo 11-oji pagerbta trimis renginiais (p. 4)
- 7 Lietuvos vyriausybės nuodėmės (p. 5, 11)
- Lietuvos savaitė (p. 6)
- Lydi šventadienis (p. 8)
- Lietuvių telkiniuose. Šauniai atšventėme Vasario 16 d. Sunny Hills (p. 8)
- Likimo replės (2) (p. 9)
- Tariame „ačiū“ (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.24 LT
1 EUR — 3.45 LT

Švenčiama Airijos globėjo šv. Patriko diena

Šventės dalyvius linksmino įvairių tautų orkestrai. Loretos Timukienės nuotr.

„Draugo“ inf. – Kovo 17 dieną Airijoje bus švenčiama Šv. Patriko diena. Šv. Patrikas – airių šventasis ir globėjas, lyginamas su lietuvių Šv. Kazimieru. Apie Šv. Patriko kovą su pagonybe žinoma daugybė istorijų, su juo siejami įvairūs simboliai. Būtent Šv. Patriko dėka žalias trilapis dobi-

las tapo Airijos simboliu: rodydamas dobilo lapą, Šv. Patrikas airiams aiškino Šv. Trejybės slėpinį. Airiai tiki, kad Šv. Patrikas kaip aukščiausiasis teisėjas juos teis Paskutiniojo teismo dieną. Pirmosios žinios apie Šv. Patriko dienos šventimą siekia IX amžių.
Nukelta į 6 psl.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-10-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SVEIKATOS KLAUSIMAI

DALIUS KEDAINIS, MD
Lake St. Louis, MO

www.kedainisMD.com

Keletas žodžių apie astmą, lyginant ją su kitomis kvėpavimo takų ligomis

Prieš kelias dienas teko įdomiai diskutuoti su vienu iš mano senų, ištikimų pacientų. Nujaučiau ir žinojau, kad Michael turėjo greitai apsilankyti, nes pernelyg ilgai jis buvo „dingęs“. Jau pradėjau nerimauti, tad savotiškai nudžiugau vėl pamatęs jį savo priimamajame, tyliai sėdintį tolimiausiame kampe, šalia pasidėjęs nešiojamą deguonies balioną. Jį atlydėjo nuolat jo namuose gyvenanti slaugė ir padėjėja. Žinojau, kad po ilgų metų rūkymo ir plaučių nesaugojimo Michael kvėpavimas palaipsniui blogėja, problemos darosi vis rimtesnės ir dažnesnės. Pasilabinus ir paklausus apie jo savijautą, jis netikėtai man uždavė labai gerą klausimą, paskatinusį mane parašyti šį straipsnį ir pasidalinti savo mintimis apie kvėpavimo sutrikimus. Jo klausimas buvo gana tiesmukiškas: „Daktare, kada man atsikėlus ryte pasidaro sunku kvėpuoti ir aš dustu, kaip man žinoti, ar man paaštrėjo COPD (angl. Chronic Obstructive Pulmonary Disease, liet. chroninė obstrukcinė plaučių liga), ar mane ištiko astmos priepuolis, ar man tiesiog paaštrėjo „alergijos“ (angl. allergies, hay fever, liet. alerginis rinitas ar šienligė)?“

Norėčiau priminti, kad ankstesniuose „Draugo“ numeriuose teko rašyti apie COPD ir šienligę, tad nenorėčiau pernelyg kartotis.

Astma iš esmės yra labai panaši į COPD, šios abi ligos yra vieno kvėpavimo takų obstrukcijos (užsikimšimo) sindromo išraiškos. Abiejų šių ligų vystymesi yra svarbūs keli principai: kvėpavimo takų uždegimas, kvėpavimo takų permodeliavimas/rekonstrukcija (angl., remodeling) ir padidintas kvėpavimo takų jautrumas ir aktyvumas (angl. hyperactivity). Dėl šių minėtų priežasčių bronchai linkę būti jautrūs, susitraukti ar net pilnai užsidaryti net dėl mažo dirgiklio. Visa tai aprašius, reikia pažymėti, kad nors astma ir COPD turi panašų mechanizmą, bet iš esmės yra skirtingose ligos spektro pusėse. Astma yra priepuolinė ūmi liga, kuriai daugiau būdingas ūmus uždegimas ir išskirtinis bronchų hiperaktyvumas, tuo tarpu COPD yra lėtinė liga, jai būdingas nuolatinis lėtinis uždegimas ir bronchų aktyvumas nėra taip stipriai pasireiškiantis. Palyginus astmą su šienlige, abi šios ligos yra ūmios, pasireiškia itin aktyviu bronchų atsaku į stimulą, tik dažniausiai stimulą ar alergeną paprasčiau nustatyti šienligės atveju (dažnai tai žiedadulkės, šienas, gyvūnų šeriai), astma yra daugiau bendro pobūdžio stiprus bronchų atsakas susitraukiant, ir alergenai dažnai nenustatomas. Kita vertus, šienligė daugiau

pasireiškia viršutinių kvėpavimo takų (nosies, nosiaryklės, prienosinių ančių), o astma — vidurinių ir apatinių kvėpavimo takų (bronchinio „medžio“) dirginimu ir simptomais.

Tęsiant diskusiją apie astmą, reikia paminėti, kad dažniausiai ji pasireiškia ūmiu dusulio, švilpiančiu karkalų priepuoliu, oro trūkumu, kosuliu, intensyviu giliu kvėpavimu, naudojant visus krūtinės ląstos raumenis, sunkumu ar gniaužiančiu skausmu krūtinėje. Astma gali prasidėti vaikystėje, dalis vaikų ją su laiku „išauga“. Astma dažniau pasireiškia šeimose, kuriose kiti nariai jau serga šia liga, nustatytas stiprus genetinis pagrindas šią ligą paveldėti. Astmos priepuolį gali išprovokuoti įvairūs kvapai ir kvėpavimo takų dirgikliai (dulkės, tabako dūmai, virtuvės kvapai, pelėsiai, gyvūnų šeriai, taip pat ir šaltas oras) ir virusinės infekcijos.

Svarbu atsiminti, kad dažnai astmos priepuolio intensyvumas, trukmė ir pabaiga yra nuspėjami: dažniausiai jie trunka kelias minutes, bet stipresnis priepuolis gali tęstis valandas, baigtis ūmiu kvėpavimo nepakankamumu (jei spėjama atvykti į ligoninės priimamąjį, gali tekti ligonį „intubuoti“, t. y. įstatyti plastikinį vamzdelį į kvėpavimo takus, prijungti prie kvėpavimo aparato) ar net mirtimi.

Astmą gydyti naudojami skirtingo veikimo vaistai:

- Uždegimą mažinantys įkvepiami vaistai (kortikosteroidiniai purškikliai)
- Kvėpavimo takų spazmą atpalaiduojantys vaistai; jie gali būti ilgo ar trumpo veikimo įpurškiami vaistai
- Uždegiminių medžiagų gamybą mažinantys vaistai
- Įvairios kombinacijos
- Ūmaus paūmėjimo metu gali tekti vartoti intraveninius kortikosteroidus ar Prednison tabletes

Tad ką galėtume patarti ligoniams, kuriuos vargina ši nelemta liga? Pirmiausia ir svarbiausia, venkite aplinkybių, kurių metu tiesiogiai susiduriama su paūmėjimą galinčiu sukelti alergenais (vengti rūkymo, šalto oro ir t.t.). Antra, privalu atsiminti, kad ši liga iš esmės yra uždegiminė liga, tad sunkesne astmos forma sergantiems žmonėms privalu naudoti nuolatinis („bazinius“, vartojamus kasdien) vaistus, pvz., kortikosteroidų ir ilgo poveikio bronchus plečiančių vaistų kombinaciją (Advair, Simbicort). Tuo pat metu privalu nuolat su savimi turėti ūmų priepuolį malšinančius vaistus (trumpo

veikimo bronchus plečiančius vaistus, Poventil, Albuterol, Combivent). Jie dar vadinami „išsigelbėjimo“ (rescue) vaistais. Jaučiant, kad sunkėja kvėpavimas, patartina nelaukti paskutinės minutės ir laiku kreiptis į gydytoją.

Be jokios abejonės, tradicinės konservatyvios priemonės gali padaryti esminį skirtumą sėkmingai kovojant su šia liga. Tad leiskite pasidalinti keliais patarimais:

- Periodiškai padarykite „generalinį valymą“ savo namuose: išskalbkite patalus, kilimus ir užuolaidas, minkštus žaislus, pagalves ir t.t.
- Plaukite savo antklodes ir pagalves bent kartą į mėnesį su karštu vandeniu ir muilu
- Namuose vartokite hypoalergeninius (HEPA) vėdinimo ir šildymo sistemos filtras
- Nerūkykite ir venkite pasyvaus („second hand“) rūkymo
- Stenkitės nelaikyti gyvūnų namuose. Jei vis tik laikote šunį ar katę, prauskite juos bent kartą į savaitę, išplaukite jų „patalus“, paprašykite jų nemiegoti kartu viename kambaryje ar ypač ne vienoje lovoje
- Stenkitės vengti namų chemikalų ir valymo priemonių, ypač chloralkalių
- Pavasarį žydėjimo ir dulkių metu vėsinkite savo namus centriniu oro kondicionieriumi, venkite langų atidarymo
- Kiekvieną spalį pasiskiepykite nuo gripo

Tikiuosi, kad šie keli patarimai padės Jums geriau suprasti astmos esmę ir geriau kovoti su šios ligos apraiškomis. Na, o grįžtant prie straipsnio pradžioje minėto paciento apsilankymo, mes išsamiai aptarėme astmos prigimtį, išraišką, būtinybę naudoti tiek „bazinius“, tiek „išsigelbėjimo“ vaistus, būtinybę kasmet pasiskiepyti nuo gripo ir (aš taip ir žinojau!) išvartyti abi namines kates iš kambario bent jau naktį, juo labiau neleidžiant joms susirangyti kasnakt šeimnininko lovos kojūgalyje. Na, bet, atvirai pasakius, beveik tikiu, kad po mėnesio mes vėl turėsime aptarti „kačių problema“, pasidalinti patari-

mais — už juos būsiu „apdovanotas“ tuščiais pažadais. Vis dėlto labai gajūs ir gilūs būna pacientų ištikinimai ir įpročiai. Tiesa, kad kovoje su liga pacientai gali būti arba daktaro ištikimiausi sąjungininkai, arba pikčiausi priešai. Tad ar iš tiesų verta stebėtis, kad taip dažnai atsiduriame skirtingose barikadų pusėse? Juo labiau, kai čia įvelta juoda katė...

Tad būkime sveiki!

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to **Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.** Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiučiams. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. **Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.**

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:
JAV
Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Aldona Žemaitytė
aldaze@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS 1-866-438-7400

Konfidencialumas
garantuojamas

Skambinkite nemokamai
kiekvieną ketvirtadienį,
nuo 6 val. v. iki 9 val. v.

AR LIETUVOS POLITIKAI NEGRESIA TRUMPAREGYSTĖ?

LAIMONAS TALAT-KELPŠA,
LR Užsienio reikalų
ministerijos sekretorius

Neseniai pasirodęs Kęstučio Girniaus komentaras „Ar lietuviai kovos Abchazijoje?“ sukritikavo vieną iš dabartinių Lietuvos užsienio politikos tikslų – pasiekti, jog artėjančiame NATO viršūnių susitikime Bukarešte Gruzijai būtų pasiūlytas NATO narystės veiksmų planas.

Lietuvos užsienio politika pastaruju metu kritikuojama dažnai ir be pagrindo – kartais dėl to, kad savanoriškai nuo tikslų formulavimo nusišalinusiems politikams ar apžvalgininkams paprasčiausiai mago pakudenti plunksnas (juk kritikuoti visada paprasčiau, nei siūlyti), bet neretai ir dėl to, kad artėja rinkimai, kuriuose įvairūs politiniai ir nepolitiniai veikėjai ruošia dirvą būsimums rinkimų programoms.

Diplomatai vienu metu verčiami būti ir politikais, ir praktikais, ir atpirkimo ožiais.

Duok dieve, kad ši kritika iš tiesų pavirstų politinėmis programomis, nes matant, kokiaje politinės valios ir idėjų vakuume yra palikta Užsienio reikalų ministerija, normalios valstybės politinį elitą turėtų surinkti siaubas. O dar labiau turėtų surinkti visuomenė, matydama, kaip ministerijos – t.y. iš esmės biurokratinės įstaigos – reikalaujama ir tikslus formuoti, ir juos įgyvendinti, ir dar užsitikrinti visuomenės ir tų pačių kritikų paramą vykdomai politikai.

„Trys viename“ – ši maisto produktų rinkodaros priemonė Lietuvos užsienio politikoje šandien tapo tikrove. Diplomatai vienu metu verčiami būti ir politikais (t.y. formuluoti tikslus ir juos „žmonių kalba“ išaiškinti visuomenei), ir praktikais (t.y. vykdyti savo pačių apibrėžtus tikslus), ir atpirkimo ožiais (už tai, kad dirba politikais ir nesilaiko klasikinio valdžių atskyrimo principo).

Retais, bet pasitaikančiais atvejais Lietuvos diplomatams vis dėlto yra į ką atsiremti. Pavyzdžiui, į prieš ketverius metus pasirašytą 13 politinių partijų susitarimą dėl Lietuvos užsienio politikos tikslų ir uždavinių 2004-2008 m. Daugelis ši svarbų dokumentą jau spėjo pamiršti.

Todėl neprošal prisiminti, kas jame parašyta, pavyzdžiui, Gruzijos narystės NATO atžvilgiu: „aktyviai remti Europos Sąjungos ir NATO plėtros politiką“; „siekti, kad būtų stiprinamas Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos, Moldovos, Pietų Kaukazo valstybių bendradarbiavimas su Europos Sąjunga ir NATO, ir aktyviai jame dalyvauti“; „remti narystės Europos Sąjungoje ir NATO siekiančių šalių integracijos kursą“.

Abejodami šiomis nuostatomis, abejojame ir esančių politinių jėgų susitarimu dėl svarbiausių Lietuvos

užsienio politikos tikslų. Iš principo tai gal ir nėra blogai. Užsienio politikai, kaip ir bet kuriai politikos sričiai, naudinga kartas nuo karto atsinaujinti ir įvertinti naujai susiklosčiusias tarptautinės politikos aplinkybes.

Pažiūrėkime, kaip jos pasikeitė per ketverius metus mūsų geopolitinėje erdvėje. Pirmiausia – dar labiau sugriežtėjo Rusijos tonas, o pati šios mūsų kaimynės politika tapo karinesnė. Tai ypač matyti Rusijos santykiuose su Gruzija.

Rusija susigadino santykius su šia Pietų Kaukazo valstybe, 2006 m. rudenį paskelbusi Gruzijai pačias griežčiausias ekonomines sankcijas, o po to pritaikiusi ir kai kurias priemones prieš Rusijoje gyvenusius gruzinus. 2007 m. vasarą Gruzijos teritorijoje ėmė „netyčia“ kristi neatpažintų lėktuvų raketos. Prieš mažą tautą, neką didesnę nei Lietuva, buvo pritaikytos visos įmanomos bauginimo formos. Ir tik laiku įsikišus tarptautinei bendruomenei kylanti įtampa buvo pristabdyta.

Šiandien sakoma, kad dėl šios neapibrėžtos padėties NATO sąjungai neverta su Gruzija prasidėti. Kažkaip labai sparčiai pamiršome, kad vos prieš šešerius metus ne mažiau neapibrėžtoje padėtyje buvome ir mes patys. Tada irgi daug kas sakė, kad Baltijos valstybių kviešti į NATO nereikia, nes jos esą „neapginamos“, nes šiuo žingsniu bus provokuojama Rusija. Nė viena iš šių baimių nepasiteisino, o Baltijos šalių priėmimas į NATO šiandien laikomas didžiule sėkme.

Narystė NATO padidina šalies saugumą ir stabilumą, ko Gruzijai šiandien taip trūksta. O Gruzija šiuo metu net neprašo narystės! Gruzija, kaip ir Ukraina, prašo NATO suteikti joms Narystės veiksmų planą, kuris būtų savotiška pasirengimo narystei programa. Lietuva ją įveikė per trejus metus, o štai Albanija su ja vargsta jau beveik visą dešimtmetį.

Kiek laiko prireiks Gruzijai – niekas nežino. Tačiau Narystės veiksmų plano naudą jau spėjo įvertinti Balkanų šalys. 1999 metais, kai jis buvo pasiūlytas Albanijai, Kroatijai ir Makedonijai, Albanija karine prasme turbūt buvo prasčiau pasiruošusi prisitaikyti prie NATO standartų, nei dabar yra Gruzija. O Gruzijos kariai jau kelerius metus aktyviai dalyvauja tarptautinėse NATO šalių operacijose Irake, Afganistane, tarp jų – ir Lietuvos vadovaujamoje misijoje Afganistano Goro provincijoje.

Prieš dešimtį metų Makedonija stovėjo ant pilietinio karo slenksčio – draskoma ekonominės suirutės ir, rodėsi, neįveikiamų etninių nesutarimų. Kroatiją tuo metu jau gerą dešimtmetį nepaleisdamas vadžių valdė prezidentas Franjo Tudman – prieštarinai vertinama asmenybė, ne tik pagarsėjusi autoritariniais valdymo metodais, bet ir įtariama karo nusikaltimais. Abiejų „Freedom House“ vertinimai tuo metu buvo net žemesni, nei šiuo metu priskiriami Gruzijai.

Šiandien trys Balkanų valstybės,

**Kovo 11-oji:
valia džiaugtis**

DALIA CIDZIKAITĖ

Atrodo, kad vis sunkiau Lietuvoje gyvenantiems lietuviams yra prisiversti ne tik paminėti, bet ir švęsti Lietuvai svarbias datas, pavyzdžiui, Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją. Ne veltui š. m. kovo 8 d. Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Čikagoje surengtame vakare, skirtame Kovo 11-ajai, kalbėjęs prof. dr. Egidijus Aleksandravičius savo paskaitą pavadino „Prie laisvės dvidešimtmečio slenksčio: kodėl nemokam džiaugtis Lietuvos laimėjimais?“ Anot jo, toks jo paskaitos pavadinimas ne vieno žmogaus antakį privertė pakilti: kaip galima džiaugtis laimėjimais? Žinoma, tai kraštutinumas, ne kiekvienas lietuvis taip galvoja ir tokius klausimus sau ar kitiems užduoda. Vis dėlto, Vasario 16-ajai ar Kovo 11-ajai atėjus, susimąstome: ar griebtis džiugesio patetikos ar negailestingos visa ko kritikos? O gal pasielgti taip, kaip šiais metais per Vasario 16-osios minėjimus pasielgė dvi Lietuvos televizijos stotys, neskyrusios nė vienos minutės šiai šventei?

Aleksandravičius sutinka, jog savo krašto laimėjimais sunku džiaugtis, kai pralaimėjimų, atrodo, yra daugiau nei laimėjimų. Tačiau psichologiniai tyrimai tokį įsitikinimą paneigia. Pavyzdžiui, jie rodo, jog tokios neturtingos ir mažos šalies kaip Kosta Rica džiugesio rodikliai yra didesni už kur kas turtingesnės Amerikos. Vadinas, prieina prie išvados VDU prorektorius, sugebėjimas džiaugtis nėra susijęs su tų laimėjimų kiekiu. Tad kas atsitiko su mūsų lietuvių savijauta, kad į Lietuvos gyvenimą reaguojame taip, kaip reaguojame – baugščiai, burbėdami, visados nepatenkinti?

Pranešėjo teigimu, o su juo, manau, sutiks ne vienas, nesugebėjimas džiaugtis mūsų šalies laimėjimais yra susijęs ne tiek su nesėkmių pertekliumi, kiek su psichologinėmis ir moralinėmis problemomis, su stiprėjančiomis nedalyvavimo visuomenės gyvenime nuotaikomis, su atsakomybės vengimu ir jos neprisiėmimu bei per dideliu valdžios sureikšminimu. Per mažai giname savuosius įsitikinimus ir savąsias vertybes, per mažai buriame į bendruomenes. O juk išsaugoti sugebėjimą Lietuvos ir lietuvių laimėjimus matyti ir jais džiaugtis yra mūsų visų valios ir įsipareigojimo reikalas. Jis, Aleksandravičiaus teigimu, atiranda iš karto po to, kai baigiasi nerūpestinga vaikystė. Valia džiaugtis – kaip dažnai apie tai pagalvojame, o svarbiausia – kaip dažnai mes patys tą darome?

Tad kuriai grupei žmonių priskirtume save: tiems, kurie žiūri į nūgertą stiklinę ir sako, jog ta stiklinė pusiau tuščia, ar tiems, kurie teigia, jog stiklinė yra pusiau pilna? Norėtūsi tikėti, jog per svarbias mums ir visai lietuvių tautai šventes kelsime (net jei ir prisiversdami) pusiau pilnas šampano taures. Su Kovo 11-ąja!

kurioms po kelių savaičių NATO ketina pasiūlyti jau ne Narystės veiksmų planą, o visavertę narystę, yra atsigavusios ir sparčiai į priekį žengiančios šalys, nes NATO anuo metu nepabijojo ir ištiesė partnerystės ranką. Apžvalgininkai šiandien neklausia, ar eisime ginti Kroatijos.

Gruzija šiuo požiūriu niekuo nėra išskirtinė, jei išsivaduosime nuo savo pačių kompleksų ir emocinių vertinimų. Panašu, kad būtent emocijos šiandien tampa pagrindiniu Lietuvos užsienio politikos kritikų atskaitos tašku. Į vieną kokteilį suplakama ir pasąmonė užvaldžiusi Rusijos baimė, ir noras pakritikuoti prezidentą Valdą Adamkų, ir apskritai kietakaktiškas konservatyvus užsienio politikos supratimas. Juk kuo skiriasi klausimas „Ar lietuviai kovos Abchazijoje?“ nuo klausimo „Ar Lietuvai reikia dalyvauti tarptautinėse operacijose Afganistane, Sudane, Čado Respublikoje?“

Šiandien pasaulyje yra vietų, kur per kelias savaites išžudoma milijonas taikių gyventojų, kur siaučia badas, ligos ir katastrofiškai reikia tarptautinių taikdarių įsikišimo. Ar mes pajėgūs atlikti šią savo, kaip

Jungtinių Tautų, NATO, Europos Sąjungos valstybės, pareigą, ar nersime į krūmus, vos kažkam pažvančius ginklais? Ir kokią moralinę teisę Lietuva turės reikalauti kitų ją apginti, jei pati nesugeba rasti drąsos ir kovoti už principus ir vertybes, kuriomis skelbiasi tikinti?

2002 m. lapkritį kalbėdamas Vilniuje, Rotušės aikštėje, JAV prezidentas G. W. Bush pažadėjo: „Daugiau nebus Jaltos, nebus Miuncheno“. Raginimai sulaikyti Gruziją, kaip ir bet kurią narystės NATO siekiančią valstybę, nuo jos teisėtų tikslų, kvepia niekuo kitu, kaip tik Jalta ir Miunchenu. Keista, kad šie raginimai nuskamba ne kur kitur, o nuo gėdingų suokalbių nukentėjusioje mūsų valstybėje.

Gruzijai reikia pasiūlyti NATO Narystės veiksmų planą, ir Lietuva tą sako savo partneriams. Manau, Lietuva – ir ne tik diplomatai – apie tai turėtų kalbėti garsiausiai. Jei ne dėl Gruzijos, tai pirmiausia dėl savęs pačios. Aišku, jei nesitaikstom su bandymais mus paversti trumparege, kompleksuota, toliau savo nosies nematančia šalimi.

Delfi.lt

Kovo 11-oji pagerbta trimis renginiais

Prof. E. Aleksandravičius.

A. Pakarklis ir prof. G. Subačius.

Jau tradiciškai Kovo 11-osios šventę Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje pasitinka ne su vienu, bet su keliais renginiais. Ir šie metai nebuvo išimtis. Pirmasis renginys lietuvius subūrė š. m. kovo 8 d., šeštadienį, Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre Lemonte, į vakarą, kuriam buvo atidaryta lietuvių menininkų Rimo Čiurlionio, Audriaus Gražio ir Noros Aušrienės darbų paroda „Spalvų kalba“. Po atidarymo kalbėjo Kauno Vytauto Didžiojo universiteto prorektorius prof. Egidijus Aleksandravičius tema „Prie dvidešimtmečio slenksčio: kodėl nemokam džiaugtis Lietuvos laimėjimais?“

Antrasis LR gen. konsulato renginys, įvykęs š. m. kovo 9 d., sekmadienį, Gene Siskel Film Center Čikagoje sukvietė kino gerbėjus į filmo „Nuodėmės užkalbėjimas“ premjerą (scenarijaus autorė Jurga Ivanauskaitė; režisierius Algimantas Puipa). Šis filmas yra kasmetinio Europos Sąjungos filmų festivalio Gene Siskel kino centre dalis.

Į trečiąjį Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieni – Kovo 11-osios progai skirtą renginį LR gen. konsulas Čikagoje kviečia š. m. kovo 11 d., antradienį, 7 v. v. Tai fotografijų parodos, skirtos Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Amerikos Valstijų diplomatinių santykių 85-erių metų sukakčiai paminėti, atidarymas Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Parodą rengia LR gen. konsulas Čikagoje kartu su Balzeko lietuvių kultūros muziejumi.

Jono Kuprio nuotraukose akimirks iš pirmojo LR gen. konsulato renginio Pasaulio lietuvių centre.

„Draugo“ info

Dailininkas Rimas Čiurlionis.

Iš kairės: LR gen. konsulo Čikagoje žmona L. Daunoravičienė, LR gen. konsulas A. Daunoravičius, prof. E. Aleksandravičius, režisierius H. Gulbinas, A. Gražys ir R. Čiurlionis.

Renginio dalyviai. Pirmoje eilėje iš kairės: Bronius Nainys, Vaclovas ir Asta Kleizos, Jurgis ir Dalia Anysai.

Parodos „Spalvų kalba“ rengėja ir viena iš dalyvių Nora Aušrienė.

Paroda „Spalvų kalba“.

SEPTYNIOS LIETUVOS VYRIAUSYBĖS „NUODĖMĖS”

Pranešimas skaitytas š. m. vasario 24 d. Šv. Antano parapijoje, Cicero

Aleksas Vitkus
Jono Kuprio nuotr.

ALEKSAS VITKUS

Švęsdami Vasario 16-osios šventę turėtume nepamiršti ir Kovo 11-osios. Jei mes visi lietuviai per tuos ilgus 50 okupacijos metų nebūtume nuolat meldę ir svajoję apie Vasario 16-ąją, nebūtų buvę ir Kovo 11-osios.

Apie Lietuvos nepriklausomybės 1918, 1941 arba 1990 metais paskelbtus aktus ir įvairius su tuo paskelbimu susijusius įvykius mes visi esame jau daug kartų skaitę ar girdėję. Užuo kartodamas tai, šimet pabandyčiau plačiau pagvildinti kai kurias įdomesnes Lietuvos istorijos kontraversijas, kurias jaunas būdamas kadaise vadindavau septyniomis Lietuvos vyriausybės „nuodėmėmis”.

Kai buvau dar visai mažas mokinukas, niekaip negalėjau tuometinei Lietuvos vyriausybei dovanoti pirmųjų dviejų, mano nuomone, didelių jos „nuodėmių”. Viena buvo mums visiems vaikams tada žinoma Vilniaus byla, kai 1920 m. lenkų generolas Želigovskis maršalo Pilsudskio įsakymu užgrobė Lietuvos sostinę Vilnių, ir Lietuvos kariuomenė ar vyriausybė nesiryžo jos ginklu atsiimti. Taip, jauna ir silpna mūsų valstybė bandė, bet ne tiek kariškai, kiek įvairiais diplomatiniais keliais per Tautų Sąjungą, Ambasadorių konferenciją ir Haagos tribunolą. Tai nusitęsė net iki mano ankstyvos vaikystės metų. Mus, vaikus, netrukus ne tik tėvai, bet ir mokytojai, ir kiti suaugusieji greitai išmokė nekęsti klasingųjų lenkų. Mokykloje karštai dainuodavome „Mes be Vilniaus nenurimsim”, o gatvėje, sutikę kokį vaikigalį, kalbantį lenkiškai, mes tuojau jam šaukdavom: „Važiuok į Varšuvą”. Dar geriau, pradėdavome dainuoti tuomet tokią populiarią dainelę: „Sėdi lenkas ant kalniuko, žiba akys kaip velniuko...”

Jau gerokai vėliau, kai išmokau šiek tiek geriau skaityti ir susidomėjau XX a. Lietuvos istorija, užtikau ir antrą Lietuvos vyriausybės „nuodėmę”. Pasirodo, kad 1918 m., atsikūrus nepriklausomoms Lietuvos ir Latvijos valstybėms, latviai užėmė lietuvišką Palangą ir, pasiremdami buvusio caro Rusijos Kauno ir Kuršo

gubernijų sienų žemėlapiams, kurie neatitiko etnografinės linijos, ją prisijungė prie Latvijos. Lietuviai pačioje pradžioje irgi rodė noro sau prisijungti visą Kuršo žemę, kuri po Liublino unijos buvo valdoma Lietuvos kartu su Lenkija. Vėliau lietuviai sieną norėjo nustumti bent iki Liepojos, o latviai atgal – iki Klaipėdos. Tuomet tarp Lietuvos ir Latvijos diplomatų vyko dideli ginčai, vos neatvedę prie rimto broliško tautų karinio susirėmimo. Pagaliau 1921 m. buvo susitar-ta sienas ištaisyti. Palanga ir Šventoji grįžo į Lietuvą, o taip pat ir mažas žemės rėželis prie Zarasų. Latviams už tai turėjome atiduoti žemių nuo Žagarės ir tarp Žeimelio bei Saločių.

O aš, patriotas berniūškštis, vis negalėjau suprasti, kaip lietuviai su tokia sena, didinga ir ilga savo valstybės istorija nusileido latviams, kurių įvairios lybių, latgalių, žemgalių ir kuršių gentys, jau XII a. pasidavusios Livonijos ordinui, niekada nesugebėjo sukurti savo valstybės net iki 1918 metų, o dabar jau derasi dėl žemių su Lietuva kaip lygus su lygiu. Skaičiai, kad kai kurie latvių ir lietuvių veikėjai tuomet galvojo sukurti bendrą Baltijos valstybę, o aš maniau kitaip. Mūsų, lietuvių, juk daugiau negu latvių, mūsų kariuomenė ir, ypač aviacija, buvo stipresnės, tai kodėl Lietuva neužkariauja visos Latvijos sau? Kiek tie latviai galėtų mums pasipriešinti, – lakstė mintys mano jaunoje galvoje.

Kitos penkios Lietuvos politikų „nuodėmės” ir vėl – tik mano tuometine jau paūgėjusio gimnazisto nuomone – buvo papildytos vos nepamečiui. Ne viską tuomet supratau, tai gal ir tos „nuodėmės” šiandien man jau nebeatrodytų tokios nedovanotinos ir nesuprantamos.

Ginčas tarp Lietuvos ir Lenkijos, kilęs 1920 m., tebesitęsė, ir Lietuvos vyriausybė protesto ženklais atsakė užmegzti normalius diplomatinis santykius su Lenkija. Ir štai 1938 m. Lenkijos vyriausybė atnaujino puolimus prieš Lietuvą, surengė dideles eitynes Varšuvoje ir Vilniuje, kurių metu buvo reikalaujama žygiuoti prieš Lietuvą. Tuoj po to, kovo 17 d., Lenkija įteikė Lietuvai ultimatumą, reikalaujama, kad Kauno vyriausybė su ja užmegztų diplomatinis santykius. Mes gimnazistai norėjome, kad Lietuva Lenkijai nenusileistų, bet Lietuvos vyriausybė ultimatumą po dviejų dienų priėmė, vien tik pažymėdama, kad Lietuva nusilenkia jėgai, bet ne teisei. Mūsų akimis žiūrint, tai vis tiek buvo negarbinga ir „nuodėmė”. Pagalvoji, o kas būtų, jei Lietuva būtų pasipriešinusi? Lenkija tikriausiai būtų gana nesunkiai laimėjusi, bet Antrojo pasaulinio karo pabaigos Lietuva būtų sulaukusi kaip viena iš ankstyvųjų agresijos aukų.

Praėjo vos metai ir 1939 metų kovo 20 d. Vokietijos užsienio reikalų ministras Ribbentrop pareikalavo, kad Lietuva taikingai grąžintų Vokietijai Klaipėdos kraštą, primindamas, kad jei ji nesutiktų, Vokietija tą kraštą atsiimtų kitu būdu, ir „kas žino, kur vokiečių kariuomenė, pradėjusi žygį, sustotų...” Ir vėl po dviejų dienų ultimatumas buvo priimtas. Čia mes gimnazistai jau supratome,

kad prieš tokį galingą milžiną nepasipriešinsi, nors buvo ir labai skaudu pasiduoti. Šiandien vis dar kirba mintis – o kas būtų, jei būtume vokiečiams pasipriešinę? Kaip būtume sąjungininkų vertinami po karo, nors vokiečiams ir pralaimėję?

Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, Vokietija siūlė Lietuvai prisidėti prie jos puolimo prieš Lenkiją ir pačiai atsiimti Vilnių. Lietuvos vyriausybė, vesdama neryžtingą neutralumo ir nesikišimo politiką, tik atsakė: „Ačiū, ne.” Ar reikėjo išnaudoti progą atgauti senąją Lietuvos sostinę patiems? Karštesnieji galvoje, kad reikėjo. Būtume išsaugoję nepriklausomybę dar kelis metus, bet susidėję su karą pralaimėjusia Vokietija. Kaip į tai būtų žiūrėję Vakarai? Bet iš kitos pusės, Suomija irgi kariavo Vokietijos pusėje, ir sąjungininkai jai dėl to nepriekaištavo. Ji ir liko sovietų niekuomet neokupuota.

Lietuvą apnikusios nelaimės nesiliovė. Nors Vilnių užėmusi Sovietų Sąjunga Lietuvai atidavė ji tų pačių metų spalio mėnesį, pagal spalio 10 d. pasirašytą savitarpio pagalbos sutartį, Lietuva turėjo išileisti 20,000 Raudonosios armijos kareivių, kai tuo tarpu Lietuvos kariuomenėje tuomet buvo tik apie 30,000 karių. Mums gimnazistams tai atrodė kaip tikras nepriklausomybės išdavimas, ir su liūdesu ne vienas iš mūsų kartojome: „Vilnius mūsų, Lietuva rusų.” Ne vienas iš mūsų klasės jau suprato, kad prie Lietuvos artėjantis karas sugriaus, nors tikėjome, kad tik laikinai, ir Lietuvos nepriklausomybę. Pradėjome diskutuoti, jei taip atsitiks, kurio kaimyno laikinoje priespaudoje būtų geriau praleisti visuotinio karo metus. Vieni galvojo, kad rusai bus sukalbamesni, o kiti labiau linko prie vokiečių. Mano tuometine nuomone, rusai būtų mums priimtinesni, nes galvojau, mums esant už juos gudresniems, būtų juos lengviau už nosies vedžioti negu vokiečius.

Neilgai truko laukti ir trečiojo ultimatumo, šį kartą iš Sovietų Sąjungos. 1940 m. birželio 14 d., tą dieną, kai vokiečiai įžengė į Paryžių, užsienio reikalų komisaras Molotov Lietuvos užsienio reikalų ministrui Urbšui įteikė ultimatumą su reikalavimu į Lietuvą įleisti neribotą skaičių sovietų kariuomenės, sudaryti naują sovietams palankią vyriausybę ir tuojau pat atiduoti teisman vidaus reikalų ministrą Skučą bei Saugumo departamento direktorių Povilaitį. Panašiai, kaip ir Klaipėdos atveju, ir čia Molotov pareiškė, kad ir „kaip jūs atsakysite, sovietų kariuomenė vis tiek rytoj įžengs į Lietuvą”.

Po visą naktį trukusio posėdžio valstybės prezidentas ir vyriausybė padarė ir septintą „nuodėmę”: atsiskė ginti krašto valstybingumą. Ultimatumas buvo priimtas, ir jau kitą, paskutinę tų mokslo metų dieną, grįždamas iš mokyklos su ašaromis stebėjau pirmuosius į Kauną įriedančius, baisiai traškančius tankus su mongoliškų veidų įgulomis. Galvoje ramybės nedavė mintis, ar Lietuva niekada negins savo 1918 m. krauju iškovotos laisvės? Ateities, žinoma, negalėjau atspėti, bet 1944 m. pagaliau prasidėjo sunkiai organizuoja-

mas kruvinas pasipriešinimas okupantui, nors jau ir be savos valstybės, be vadovybės ir be kadaise visai neblogai parengtos savos kariuomenės. Jei kas nors mums, senajai kartai, priekaištautų, kad mes pirmąją 1918 m. atgautą nepriklausomybę taip praradome – be šūvio ją ginti, jis būtų teisus. Teleidžia man klausytojai paminėti, ką apie tuometinį be šūvio pasidavimą galvojo kai kurie Vakarų politikai.

Kai 1940–1941 m. anglai ir amerikiečiai pradėjo kalbėti apie galimybę, kad kare prieš nacius jiems gali tekti bendradarbiauti ir su sovietais, lordas Halifax, buvęs Anglijos užsienio reikalų ministras ir tuo laiku jau ambasadorius Washingtono, kalbėdamas su Sumner Welles, Amerikos diplomatu ir prezidento Roosevelt patarėju, jam taip pareiškė: „Jei mums reikės rusų pagalbos, paaukosime jiems ir Pabaltijį.” Welles į tai atsakė, kad tai būtų neteisinga ir nemoralu, šitaip palygindamas: „Jei pripažintume Pabaltijį Rusijai”, – sakė jis, – „tai gal sutiktume, kad ir Belgija ar Olandija gali būti atiduotos Vokietijai?” O ką Halifax į tai? „Bet Pabaltijo kraštai jau daugiau nei šimtą metų priklausė Rusijai!” Amerikietis Welles nepasidavė: „Bet juk ir suomiai jau nuo senų laikų buvo Rusijos carų nuosavybė.” Ir čia lordas Halifax atrėžė: „Taip, bet suomiai 1939–1940 m. gynė savo laisvę, o pabaltiečiai?” Gal ir turėjome gintis, tačiau to nepadarėme.

Bet ir šių laikų karta nėra be kaltės. Ar ji neatsisakė pripažinti 1941 m. valstybės kūrimo? Kaip tai atsitiko? Buvo praėję jau daugiau negu dešimt metų nuo 1990 m. nepriklausomybės paskelbimo, kai 2000 m. rugsėjo 12 d. LR Seimas iškilmingai priėmė įstatymą, kuriuo Lietuvos laikinosios vyriausybės 1941 m. birželio 23 d. paskelbtą Nepriklausomybės atkūrimo pareiškimą pagaliau pripažino teisės aktu.

Tame sukilime dalyvavusieji neilgai tuo džiaugėsi, nes prez. Valdas Adamkus, Seimo nario Emanuelio Zingerio primygtinai raginamas jį vetuoti, atsiskė jį pasirašyti, aiškindamas, kad toks Seimo nutarimas buvęs „klaida”. O buvęs prez. Algirdas Brazauskas netrukus ir pareiškė, kad 1941 m. nepriklausomybės akto įteisinimas „būsiąs žalingas Lietuvos santykiams su užsieniu”. Neturėjo ryžto nei LR Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, prisipažinęs, jog „įvykęs sunkiai suvokiamas nesusipratimas”, po ko įstatymas buvo išaldytas”. Toks jis ir liko.

Užuo atidavę pelnytą pagarbą 1941 m. sukilėliams, visos Lietuvos valdžios, spaudžiamos tų jėgų, kurios Amerikos politikoje visuomet turi didelę įtaką, pasidavė. Gal dėl to, kad kaip tik tuo laiku buvo sprendžiamas Lietuvos įstojimo į NATO ir net ES klausimai? Bet taip buvo įžeisti to sukilimo dalyviai.

Prisiminkime, kad ir dabartinėje Lietuvoje netrūksta kuriozų. Užuo stiprinus lietuvių, mes jungiamės į globalinę Europos Sąjungą ir džiaugiamės jos mums dalinamais pinigais.

Nukelta į 11 psl.

LIETUVOS SAVAITĖ

ANDRIUS NAVICKAS

Apie streikuojančius mokytojus ir bejėgę valdžią

Svarbiausia praėjusios savaitės naujiena Lietuvoje – mokytojų streikas. Tačiau šioje apžvalgoje noriu pažvelgti ne tik į jį, bet ir nešlovingą komisijos, esą tyrusios Vytauto Pociūno žūties aplinkybes, veiklos pabaigą. Nors Nepriklausomybės atkūrimo šventės dieną nesinori kalbėti apie niūrius dalykus, tačiau, idant pradėtume sveikti, turime sąžiningai pripažinti, kad sergame.

Komisija darbą baigė nepradėjusi

Tyliai numirė keistoji komisija Vytauto Pociūno žūties aplinkyboms tirti. „Keistoji“, nes nieko nenuveikė ir, tiesą pasakius, net nebandė iš tiesų veikti ir tai tik patvirtino įtarimus, jog jos sukūrimo tikslas – „nuleisti garą“ ir užbėgti už akių Piliiečių Santalkos sumanymui kurti visuomeninę komisiją. Vasarą premjeras Gediminas Kirkilas karštligiškai atskubėjo pas tuomet dar jį oficialiai rėmusią Tėvynės sąjungą ir paskelbė, jog kurs komisiją. Originalu – komisiją sukūrė „iš viršaus“ premjeras, bet pavadino „visuomenine“. Vadovu buvo paskirtas tiek Kirkilui, tiek Adamkui, tiek Kubiliui geras norintis būti filosofas Vytautas Ališauskas. Beje, konservatorių partijos narys, kuris per Valstybės saugumo departamento skandalą, regis, buvo linkęs remti ne savo partijos, bet „valstybininkų“ požiūrį.

Nuo pat pirmos komisijos suda-

rymo dienos prasidėjo nesusipratimai. Prezidentas suabejojo, ar komisijos sukūrimas nėra grubus kišimasis į Prokuratūros, tiriančios Vytauto Pociūno žūties aplinkybes, darbą. Iš komisijos iš karto pasitraukė keli valstybės pareigūnai. Kai komisijai visgi pavyko surengti posėdį, jos vadovas pradėjo aiškinti, kaip svarbu išlaikyti gerą premjero įvaizdį. Kai Piliiečių Santalkos pirmininkas Jonas Kronkaitis perdavė komisijai sąrašą klausimų, į kuriuos svarbu atsižvelgti komisijos darbe, vėl posėdžių nebuvo. Pagaliau Kronkaitis pasitraukė iš komisijos, protestuodamas prieš jos neveiklumą. Na, o šių metų pradžioje taip pat pasielgė ir europarlamentaras, Tėvynės sąjungos garbės pirmininkas Vytautas Landsbergis. Beje, jis paragino bendrapartietį Ališauską pasekti jo pavyzdžiu ir užkirsti kelią tyrimo imitacijai. Ališauskas atsidūrė tikrai nepavydėtinoje padėtyje – kaip išlikti geram tiek bendrapartiečiams, tiek Kirkilui? Išeitį pasiūlė pats premjeras, paskelbęs apie komisijos darbo nutraukimą.

Dar kartą pasitvirtino taisyklė – nori numarinti kokį nors reikalą, sukurs oficialią komisiją, kuri tuo rūpintųsi. Deja, per visą Ališausko vadovaujamos komisijos egzistavimo laiką nė per žingsnį nepriartėjome prie tiesos, kaip žuvo Pociūnas. Išlieka oficiali paviršutiniško prokurorų vykdyto tyrimo išvada, jog Pociūnas pro langą iškrito pats. Tačiau tokia išvada nedera su įvairiais jai priešta-

raujančiais faktais.

Tenka apgailestauti, jog, prasižėjęs nesibaigiantiems ginčams dėl „Leo LT“ kūrimo, sumenko ir pilietinių organizacijų atkaklumas reikalausti visos tiesos apie Lietuvos pareigūno žūtį. Tiems, kas jau spėjo pamiršti, primenu, kad VSD karininkas Vytautas Pociūnas, kuris garsėjo kaip labai profesionalus ir sąžiningas darbuotojas, atskleidęs daug nerimą keliančių faktų, buvo išsiųstas iš Lietuvos į Baltarusiją, kur jam buvo paskirtos nereikšmingos pareigos. Pociūnas ir toliau tęsė tyrimus, bet 2006 metų rugpjūčio 23 dieną buvo rastas negyvas Gardin. Oficiali versija – iškrito pro viešbučio langą. Telieta viltis, jog kada nors sužinosime ne tik valdžiai patogią versiją, bet ir tiesą apie šio Lietuvos patrioto žūtį.

Mokytojų streikai – krizės ženklas

Ar dera mokytojui, kuris atsakingas už jauno žmogaus ugdymą, lavinimą, streikuoti? Šis klausimas pastarosiomis savaitėmis keliamas itin dažnai. Neretai pabrėžiama, kad mokytojas – tai daugiau nei profesija, tai pašaukimas, ir atlygis – tikrai ne svarbiausias dalykas. Tiesos pastarajame teiginyje yra, tačiau atkreipkime dėmesį, jog dauguma pamokslaujančių ir smerkiančių streikuojančius mokytojus uždirba du ar daugiau kartų daugiau nei jie. Štai vienas valdžioje esantis politikas piktinasi, jog mokytojai esą yra godūs ir nori per daug. Nepamirškime, jog šį politiką taip pat išlaikome mes ir jam mokame kur kas daugiau nei mokytojams. Tai gal jam pasiūlyti pilietinę akciją – atsakyti tos dalies atlyginimo, kuri viršija vidutinę mokytojo algą, ir tada jau kalbėti apie vieningumą, pareigas visuomenei.

Pasak streiką remiančių moky-

tojų profsąjungos (beje, verta pabrėžti, kad mokytojai labai susiskaldę ir streikui pritaria toli gražu ne visos mokytojų profsąjungos), pirmąją neterminuoto streiko savaitę streikavo apie 200 mokyklų. Švietimo ir mokslo ministerija įtikinėja, kad streike dalyvauja trigubai mažiau mokytojų. Tačiau streikuojančių skaičius tikrai nėra svarbiausia. Net jei streikas nebūtų prasidėjęs, tai nereiškėtų, jog švietimo sistema nėra patekusi į krizę.

Labai trūksta mokytojų, nes vis daugiau kvalifikuotų pedagogų palieka sistemą ir ieškosi geriau apmokamo darbo. Jauni žmonės nenori būti mokytojais, todėl ypatingai trūksta jaunų mokytojų, o padėtis, kai dabar dirbantys pensinio amžiaus mokytojai pasitrauks, gali virsti tikru mokyklų paralyžiumi. Deja, iki šiol Lietuvos valdžia tik kalba, jog reikia kažką daryti, bet tiek pinigų, kiek tikrai reikia švietimui Lietuvoje gauti, duoti nenori. Tikisi, jog pavyks apsiriboti deklaracijomis ir pažadais.

Tiesa, valdžia tarsi siūlo mokytojams ilgalaikį atlyginimų didinimo grafiką. Tačiau jis atrodo nerimtai. Jei būtų siekiama visų įtakingų partijų sutarimo dėl šio grafiko, tada galima būtų sakyti, kad galima tikėti valdžios pastangų nuoširdumu. Dabar gi Vyriausybė neturi jokių galimybių išlikti po Seimo rinkimų, pasakoja apie tai, kiek mokytojams pinigų skirs kitos Vyriausybės. Skamba mažų mažiausiai keistai.

Deja, apgailėtina padėtis ne vien tik švietimo srityje. Gambiausi gydytojai emigruoja iš Lietuvos, medicinos seselės ieško darbo kitur. Šiandien Lietuvoje jau nemažai įmonių parsiveža statybininkus iš Kinijos, nes trūksta statybininkų lietuvių. Deja, gydytojų, o ypač mokytojų iš Kinijos neparsiveži.

V. Adamkus susitiko su Meksikos prezidentu

Mexico, kovo 10 d. (ELTA) – Meksikoje atostogas baigęs prezidentas Valdas Adamkus prieš išvykdamas į Lietuvą susitiko su šalies vadovu Felipe Calderon.

Prezidentai aptarė dvišalius santykius, tarptautinės politikos ir ekonomikos įvykius. Jie kalbėjo apie Lietuvos ir Meksikos bendradarbiavimą Jungtinėse Tautose (JT). F. Calderon paprašė Lietuvą paremti Meksikos kandidatūrą į JT Saugumo Tarybos nenuolatines nares 2009–2010 m. Susitikime aptarti neseniai Rusijoje įvykę prezidento rinkimai. Lietuvos

ir Meksikos vadovai skyrė dėmesio pasaulio finansų rinkas ištikusiai krizei, kalbėjo apie jos padarinius ir galimą poveikį ateityje atskiriems regionams. Prezidentas F. Calderon domėjosi Lietuvos ekonomikos būkle, jos augimo ateitimi. Susitikime buvo aptartos kitos tarptautinės politikos ir ekonomikos aktualijos.

Lietuvos prezidentas pakvietė Meksikos vadovą apsilankyti Lietuvoje 2009 metais.

Prezidentas V. Adamkus Meksikos kurorte Ixstapa poilsiauvo nuo vasario 17 dienos.

Švenčiama Airijos globėjo šv. Patriko diena

Atkelta iš 1 psl. Galutinai ši šventė įtvirtinta 1962 m., kai Popiežius Jonas XXIII jį patvirtino tradiciniu Airijos globėju.

Ši šventė airiams turi ypatingą reikšmę, ją švenčia ne tik pačioje Airijoje gyvenantys airiai, bet ir daugybė visame pasaulyje gyvenančių airių kilmės žmonių. Šv. Patriko diena yra švenčiama viduryje Gavėnios, tą dieną airiai leidžia sau atsipalaiduoti. Ši šventė gana populiari tarp JAV gyvenančių airių emigrantų.

Sekmadienį Čikagoje, Western gatvėje, vyko tradicinė Šv. Patriko dienos eiseną. Margaspalviame renginyje, kuriame susipina įvairių šalių kultūros, kasmet dalyvauja daugiau

kaip keliasdešimt tūkstančių žmonių. Tai vienas masiškiausių airių bendruomenės Čikagoje organizuojamų renginių, jo pasižiūrėti susirenka daugiatūkstantinė žmonių minia.

Airiai Western gatvėje būriavosi nuo ankstyvo ryto. Į eiseną jie atėjo pasipuošę išpūdingomis kepurėmis, kaukėmis, nešini vėliavėlėmis, simboliniais dobilo lapais, o kai kurie šia proga žaliai nusidažė plaukus ar nuspalvino veidus savo šalies vėliavos spalvomis. Eisenos metu pusantros valandos riedėjo senoviniai automobiliai, žygiavo orkestrai, žiūrovus išradingais kostiumais stebino karnavalo dalyviai.

SPORTAS

Pasaulio čempionate Lietuva liko 45-ta tarp 159 šalių

Daugiakovinė Austra Skujytė. Tomo Gaubio (ELTA) nuotr.

Vilnius, kovo 10 d. (Balsas.lt) – Ispanijos mieste Valensijoje sekmdienį baigėsi 2008 m. pasaulio uždaru

patalpų lengvosios atletikos čempionatas. Jame dalyvavo net 159 šalių atstovai. Tai – tokių čempionatų rekordas. Tarptautinės lengvosios atletikos federacijos atstovai išdidžiai tvirtina, kad uždaru patalpų pasaulio čempionatas yra trečias pagal masiškumą sporto renginys planetoje. Daugiau šalių atstovų surenka tik olimpinės žaidynės ir tradicinis pasaulio lengvosios atletikos čempionatas.

Lietuvai šiame pasaulio čempionate atstovavo daugiakovinė Austra Skujytė (penkiakovė) ir sprinterė Lina Grinčikaitė (60 m bėgimas). A. Skujytė tarp 8 sportininkų užėmė 5-ąją vietą, nors varžybose nedalyvavo nenugalimoji švedė Carolin Klufft. L. Grinčikaitė liko 21-a.

A. Skujytės rezultato užteko, kad Lietuva rezultatų lentelėje su Olandija ir Slovakija pasidalintų 45-ąją vietą. Ši lentelė sudaroma sumuojant visų šalių atstovų užimtas vietas pirmuosiuose aštuntukuose.

Pasaulio naujienos

Ispanijos valdantieji socialistai vėl laimėjo rinkimus

Ispanijos valdantieji socialistai džiaugiasi pergale.

Reuters nuotr.

Madridas, kovo 10 d. (AFP – BNS) – Ispanijos valdantieji socialistai per rinkimus sekmadienį užsitikrino antrąją kadenciją – nepaisydami susirūpinimo dėl lėtėjančios ekonomikos ir didėjančios imigracijos rinkėjai parėmė partijos liberalias socialines reformas. Tačiau premjero Jose Luiso Rodriguezo Zapatero partijai nepavyko užsitikrinti absoliučios daugumos, tad jai gali tekti formuoti sąjungas su mažesnėmis regioninėmis partijomis. Gatvėse, kur matėsi raudonos ir baltos spalvų partijos vėliavų jūra, žmonės šventė pergalę.

Suskaičiavus 99,95 proc. balsų buvo paskelbta, kad Socialistų partija tikriausiai turės 169 vietas – mažiau nei 176 vietas, kurių reikia absoliučiai daugumai 350 vietų parlamente užsitikrinti. 153 vietas atitenka konservatorių opozicinei Liaudies partijai, kuriai vadovauja Mariano Rajoy. Iki šių rinkimų socialistai turėjo 164, o Liaudies partija – 148 vietas. Rin-

kėjų aktyvumas buvo 75,3 proc. – beveik toks pats kaip didžiuoju 75,66 proc. rinkėjų aktyvumas per visuotinius rinkimus prieš ketverius metus.

Per Senato rinkimus, kurie taip pat įvyko sekmadienį, Liaudies partija neteko vienos vietos ir turės 101 vietą 264 vietų rūmuose, rodo duomenys, gauti suskaičiavus 99,42 proc. balsų. Per šiuos rinkimus buvo varžomasi dėl 208 vietų. Savo ruožtu socialistai laimėjo dar aštuonias vietas ir dabar turi 89 senatorius.

Per ketverius valdymo metus J. L. R. Zapatero įvykdė dideles socialines reformas, įskaitant tos pačios lyties asmenų santuokų, greitų skyrybų įteisinimą, įstatymų dėl lyčių lygybės priėmimą ir amnestiją dokumentų neturintiems darbuotojams. Daugelis šių priemonių papiktino Katalikų Bažnyčios vadovus, tačiau Liaudies partija bandė išvengti debatų dėl šių reformų, nes nerimavo, kad tai tik sutelktų kairiųjų rinkėjus.

Sarkozy stovykla per vietos valdžios rinkimus patyrė nuostolių

Paryžius, kovo 10 d. (AFP-BNS) – Prancūzijoje sekmadienį per vietos valdžios rinkimų pirmąjį ratą prezidento Nicolas Sarkozy stovykla patyrė nuostolių keliuose dideliuose miestuose ir tai reiškia naują smūgį dešiniųjų prezidentui, kurio populiarumas yra smarkiai sumažėjęs.

Balsavusiųjų apklausa parodė, kad opozicijoje esantys socialistai per kitą sekmadienį įvyksiantį lemiamą rinkimų ratą turi galimybių pasirodyti daug geriau nei N. Sarkozy Sąjunga už liaudies judėjimą (UMP). Šie vietos rinkimai laikomi referendumu dėl N. Sarkozy darbo prezidento pareigose.

Socialistai išsaugojo tvirtas pozicijas sostinėje Paryžiuje ir jau per pirmąjį ratą išitvirtino trečiajame pagal dydį Prancūzijos mieste Lione, taip pat – šalies šiaurėje esančiame Lilyje.

Paryžiaus meras Bertrand Delanoë, kylanti kairiųjų žvaigždė ir vienas populiariausių Prancūzijos politikų, sulaukė akivaizdaus pritarimo savo vykdomai miesto politikai, kuri yra palanki aplinkai. Jis pirmajame

rate surinko maždaug 41,6 proc. balsų, o jo varžovė iš dešiniųjų stovyklos Francoise de Panafieu – 27,9 proc. balsų. B. Delanoë Žaliųjų partijos sąjungininkai surinko 6,7 proc. balsų.

Visos šalies mastu kairiosios pakraipos partijos gavo maždaug 47,5 proc. balsų – gerokai daugiau nei UMP ir jos sąjungininkai. Rinkėjų aktyvumas buvo didelis – beveik 70 procentų. 44 mln. Prancūzijos rinkėjų buvo kviečiami rinkti 37 tūkst. miestų ir kaimų merus ir vietos tarybų narius, taip pat – pusę visų šimto departamentų tarybų narių.

Vis dėlto šis balsavimas daro tik nedidelį poveikį nacionalinei politikai: iš 20 vyriausybės narių, siekiančių vietų vietos valdžioje, aštuoni buvo išrinkti jau pirmajame rate ir tik švietimo ministro Xavier Darcoso laukia rimtas iššūkis.

Prezidento 21 metų sūnus Jeanas, surinkęs 52 proc. balsų, gavo kantono vietą turtingame Paryžiaus priemiestyje Neji, kuris maždaug prieš 30 metų padėjo iškilti jo tėvui.

EUROPA

ATĖNAI

Tibetiečių grupė pirmadienį Olimpijoje uždegė simbolinę ugnį, kuria protestuoja prieš Tibeto okupaciją, Kinijai šiemet rengiant olimpinės žaidynes. „Tai buvo penkių minučių ceremonija, kurią atliko dešimties tibetiečių grupė, – sakė vienas Olimpijos archeologijos muziejaus darbuotojas. – Jie neturėjo leidimo patekti į senovinį stadioną, todėl atliko (ceremoniją) automobilių stovėjimo aikštelėje šalia jo.“ Policija sustabdė jų ceremoniją, įvyko nedidelės peštynės, tačiau niekas nebuvo suimtas, sakė vietos policijos direktorius Athanassios Spyropoulos. Olimpinės ugnies ritualas, kurio metu uždegamas olimpiados deglas, Olimpijoje rengiamas nuo 1936 metų Berlyno olimpinė žaidynių.

BRIUSELIS

Europos Sąjunga (ES) tikisi, kad būsimus rinkimus Serbijoje laimės proeuropietiškos partijos, pirmadienį, po to, kai savaitgalį žlugo Belgrado vyriausybė, sakė šiuo metu Bendrijai pirmininkaujanti Slovėnija. „Artėjant rinkimams tikimės, kad laimės europietiškos jėgos“, – prieš ES užsienio reikalų ministrų susitikimą Briuselyje sakė Slovėnijos ministras Dimitrij Rupel. Šeštadienį žlugus Serbijos vyriausybei, šalyje rengiami pirmalaikiai rinkimai. Nacionalistų premjeras Vojislav Koštunica, kuris susiginčijo su provakarietiškų pažiūrų prezidentu Boris Tadič dėl Kosovo ir integracijos į ES, sakė, kad vyriausybė pirmadienį susirinks oficialiai paleisti parlamento, ir paragino prezidentą naujus rinkimus sušaukti gegužės 11 dieną, kai vyks municipaliniai rinkimai.

LONDONAS

Stiprios audros pirmadienį smarkiai sutrikdė Didžiosios Britanijos oro, jūrų ir kelių transportą, o pakrančių apsaugos tarnyba bando padėti vienam tanklaiviui Lamanšo sąsiauryje, pranešė gelbėjimo tarnybos. Nuo Atlanto pučiant audringam vėjui ir lyjant smarkiam lietuvi, Londo-

no Heathrow ir Gatwick oro uostuose buvo atšaukti kai kurie skrydžiai, vėlavo daug traukinių. Audra, kuri tikriausiai bus viena stipriausių šią žiemą, pirmiausia pasiekė Cornwall ir Devon šalies pietvakariuose, o paskui per Angliją ir Velsą nuslinko į rytus. Pietų Anglijoje, įskaitant Londoną, smarkiai sutriko traukinių eismas. Sostinėje metropolitenas nukentėjo nuo potvynio, daug kur vėjas išvertė medžius, kurie blokavo gatves.

ARTIMIEJI RYTAI

BAAKUBA

Dijalos provincijoje į šiaurės rytus nuo Bagdado pirmadienį per dvejų mirtininkų, kurių vienas buvo moteris, išpuolius žuvo iš viso šeši žmonės, pranešė vienas karininkas. Moteris mirtininkė susisprogdino prie genties vadovo šeicho Ghadban al Karkhi namų Kanane, esančiame į šiaurę nuo provincijos sostinės Baakubos. Per šį išpuolį žuvo pats vadovas ir dar trys žmonės, sakė brigados generolas Rageb al Omeri. Antaras mirtininkas 10 val. 30 min. ryte vietos laiku susisprogdino prie Šaharbano, esančio į šiaurę nuo Baakubos, policijos nuovados vartų. Dijalos provincija, kurioje gyvena ir šitai, ir sunitai, yra tarp neramiausių Irako regionų, o pastaraisiais mėnesiais čia buvo nemažai išpuolių, kuriuos įvykdė moterys mirtininkės.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV viceprezidentas Richard Cheney šį mėnesį aplankys svarbias amerikiečių sąjungininkes Artimuosiuose Rytuose. R. Cheney šio vizito išvyks kovo 16 dieną. Jis apsilankys Omane, Saudo Arabijoje, Izraelyje, Vakarų Krante ir Turkijoje. Ši kelionė rengiama po JAV valstybės sekretorės Condoleezza Rice apsilankymo regione, kurio metu ji išgavo Izraelio ir palestiniečių pažadą atnaujinti taikos derybas nepaisant pastaruoju metu Izraelio surengtų karinių operacijų Gazos Ruože. Tačiau situacija tikriausiai bus sudėtinga, nes Jeruzalės valdžia nusprendė statyti naują žydų gyvenvietę aneksuotoje rytinėje miesto dalyje.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking</p> <p>Krovinių parvežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

**Accounting
Income TAX Consulting**
pransee@aol.com 3305 N. Seeley, Chicago, IL 60618

- Mokesčių tvarkymas asmenims bei korporacijoms (income tax)
- Klientų atstovavimas bei jų interesų gynimas IRS
- Korporacijų bei pelno nesiekiančių organizacijų buhalterija
- Dovanojimo ir palikimų mokesčių tvarkymas
- Konsultacijos mokesčių sumažinimo klausimais
- 20 metų darbo patirtis

Gediminas Pranskevičius E.A. 773.935.0472

LYDI ŠVENTADIENIS

V Gavėnios savaitė

„Taip kalbėjo Viešpats DIEVAS. Tikėkite manimi, atversiu jūsų kapus ir prikelsiu jus iš jūsų kapų, mano tauta, ir parvesiu į Izraelio žemę. Jūs žinosite, kad aš VIEŠPATS, kai atversiu jūsų kapus ir prikelsiu jus iš jūsų kapų, mano tauta! Duosiu jums savo dvasią, kad atgytumėte, parvesiu jus į jūsų žemę, kad žinotumėte, jog aš, VIEŠPATS, tai pasakiau ir padariau, – tai VIEŠPATIES žodis”.

(A – Sekmadienio skaitinys iš pranašo Ezechielio knygos 37, 12b-14)

Turime gyvąją dvasią

(Kun. Ryčio Gurkšnio, S.J. pamąstymas)

Penktojo gavėnios sekmadienio liturgijoje švenčiame tą pačią mūmų gyvenančią Dvasią, kuri Jėzų prikėlė iš numirusių. Šv. Rašto pirmasis skaitinys mums primena, kad nešiojamės Viešpaties dvasią, gyvybę teikiančią, atkuriančią ir palaikančią dvasią. Prieš ateidami į šį pasaulį gauname šią dvasią, kuri galingai veikia kiekvieną akimirka ir keičia mūsų net ir pačią sunkiausią bei beviltiškiausią padėtį. Be to, mūsų krikštas ir šventasis patepimas įpareigoja mus gyventi pagal šią dvasią, kad visi matytų, kaip stebuklingai ji veikia kiekviename mūsų žingsnyje, mintyje, žodyje.

Maždaug prieš vienerius metus sutikau vienam savo draugui padėti platinti jo knygą apie jo sielovados veiklą ir naujus būdus. Turėjau tartis su įvairių laikraščių ir žurnalų atstovais, prašydamas, kad jie išspausdintų keletą straipsnių apie to kunigo sėkmingą sielovados veiklą ir jo naują knygą. Vienas iš didžiausių JAV leidinių atsisakė įvykdyti mano prašymą ir man piktai paaiškino, kad tokių straipsnių jie tikrai niekada nespausdins, nes redakcijos vadovui nepatinka tas kunigas, jo veikla ir jo mintys. Aš šį atsakymą priėmiau ne kaip praradimą, bet kaip iššūkį, kaip galimybę nesustoti čia ir eiti toliau. Savo draugui pasakiau: „Tai tik vienas atsakymas, kuris dar nieko nereiškia ir nėra mūsų pralaimėjimas. Čia tik pradžia, todėl turime dar kartą pabandyti. Turime išsiųsti prašymą dar keletą kartų.” Po pusės metų man paskambino tos pačios redakcijos atstovas, sakydamas, kad labai norėtų susitikti su knygos autoriumi ir parašyti straipsnį apie jį. Nustebęs paklausiau: „Betgi jūs man

ankščiau sakėte, kad niekada nespausdinsite šio straipsnio savo laikraštyje?” Jis atsakė, kad jų redaktorius jau pasikeitė (buvo paskirtas į kitą redakciją), ir naujoji redaktorė perskaitė šio kunigo knygą, kuri jai labai patiko. Ji labai vertina jo sielovados darbą ir būtinai norėtų parašyti straipsnį apie jį.

Jei pasitikime galingu Dievo veikimu gyvenime, jis gali išvesti mums trukdančius žmones iš mūsų kelio. Niekas negali mums sutrukdyti būti tokiais, kokiais Dievas mus sukūrė. Turime tikėti, kad jis gali padaryti taip, kad tie žmonės netrukdytų mums vykdyti mums paskirtą misiją. Jei šią akimirka jūs pagalvojote apie tokį žmogų, kuris stovi jūsų kelyje, prisiminkite, kad tas žmogus negali sustabdyti jūsų, einančių Dievo keliu. Todėl nenusiminkite, nepraraskite drąsos, neatsisakykite savo svajonių, bet tikėkite, kad esate Dievo globoje, kuri jus tikrai nuves ten, kur jūs turėtumėte būti.

Turime nusikratyti pralaimėtojo mąstymo ir tikėti, kad šios dvasios veikiamas mūsų gyvenimas keičiasi, atsiveria naujos galimybės, kad mūsų skolos mažėja, kad mūsų nesutarimai sprendžiasi, kad mūsų sveikata gerėja, kad sutinkame vis daugiau gerų žmonių, kad palaipsniui išsilaisviname iš priklausomybių. Visa tai vyksta dabar, nes ta dvasia tikrai mus gaivina, viską atkuria, atnaujina ir keičia. Ši dvasia nuolat meta iššūkį mūsų sustingusiam mąstymui, drąsina mus tikėti galingu Dievo veikimu. Ši dvasia pritraukia žmones su panašiu mąstymu, nusiteikimu, siekiais ir tikėjimu. Ši dvasia galingai veikia kiekvieną akimirka.

Spaudai parengė N. Šmerauskas

LIETUVIŲ TELKINIAI

SUNNY HILLS, FL

Šauniai šventėm Vasario 16-ąją

ALFONSAS NAKAS

Iškilmėms ruošiantis rengėjai skelbė, kad bus švenčiamos dvi sukaktys: 90 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 1918 metais ir 18 metų – nuo išsivadavimo iš bolševikinės vergijos 1990-aisiais. Tačiau mūsų telkinio gyventojai – „antrabangiai” emigrantai – švente besidžiaugdami kartos „90, 90, 90!”...

Iškilmės ruošė LB Sunny Hills apylinkės valdyba, o didžiausią renginio krūvį nešė jos pirmininkė Elena Žebertavičienė. Visa tai įvyko 2008 m. vasario 17 d., sekmadienį.

Kaip visada, iškilmės prasidėjo 11 val. ryto Švč. Teresės bažnyčioje. Į pamaldas atvykus akys raibo nuo moterų tautinių rūbų, karūnų ant jų galvų, gintaro karolių vėrinėjų.

Iškilingai įnešus Lietuvos trispalvę, prie altoriaus atėjo du Mišių koncelebrantai: parapijos klebonas, monsinjoras Francis Szczykutowicz ir jo svečias iš Lenkijos, kun. Tadeusz Rudnik. Vargonavo Genė Beleckienė, liturginius skaitymus atliko Vytas Macys. Visų maldininkų ūpas pakilo iki aukštų bažnytėlės skliautų, kai msgr. Francis pradėjo pamokslą. Jis sveikino su mumis esančią minėjimo prelegentę, pasveikino mus, visus parapijiečius, nepaprastos šventės proga. Jo visas angliškas pamokslas buvo perpintas „Lithuania, Lithuania, Lithuania”. Mes jam dėkojom šypsenom ir katutėm!

Tinkamai akimirka atėjus nuskardejo E. Žebertavičienės solo atliekama giesmė „Ave Maria” (komp. Hutter). G. Beleckienei vargonuojant giedojo „Antrosios jaunystės” choras.

Antrą valandą po vidudienio susirinkome į parapijos salę, net 44 žmonės. Kas skaitė mano ankstesnius rašinius apie Sunny Hills lietuviško telkinio dydį, supras, jog publikos buvo gausu.

Iškilmės pradėjo ir iki galo programą vedė LB Sunny Hills apyl. valdybos pirm. Elena Žebertavičienė (toliau – Elena). Po kelių sveikinimo žodžių ji paprašė įnešti ir atsistojimu pagerbti JAV ir Lietuvos vėliavas. Tada visi giedojo JAV ir Lietuvos himnus. Žuvusiųjų už laisvę karių pagerbimui žvakę uždegti buvo pakviesta minėjimo prelegentė. Po to

minutės susikaupimu pagerbėme 2007 metais mirusius keturis mūsų telkinio vyrus: Vytą Labutį, Joną Zubavičių, Petrą Mackų ir Algimantą Čekauską. Labai sklandžiai, poetiškai paties parašytą invokaciją perskaitė kun. Izidorius Gedvila.

Prie mikrofono atėjo kalbėti dar jauna, žymi JAV LB veikėja žvali prelegentė, iš N. Anglijos, kurios pasirodymo visi nekantriai laukėme. Tai – Sigita Šimkuvienė-Rosen. Iš Lietuvos į JAV ji atvyko prieš septynerius metus ir apsigyveno New Haven, CT. Pradžioje dirbo statybose fizinius darbus, kol pramoko anglų kalbos. Netrukus įsitraukė į lietuvišką veiklą bei spaudą. Rašinėjo „Darbininkui”, kol jis buvo „gyvas”, o dabar rašo „Amerikos lietuviui” bei „Draugui”. Jau trečią kadenciją darbuojasi JAV LB Krašto valdyboje. Buvo atsakinga už trečiabangininkus Algimanto Gečio valdyboje, Vaivos Vėbraites valdyboje – už jaunimo reikalus, dabartinėje – už naujų apylinkių plėtotę. Ketvirtį metų kaip dirba Yale University Teisės mokyklos vaikų centre mokytoja. Mėgsta susitikti su žmonėmis. Lankėsi Baltuosiuose rūmuose, kai Lietuva buvo priimta į NATO. S. Šimkuvienė-Rosen gal ketvirčio valandos kalba iš širdies, ne iš rašto, buvo kupina meilės ir entuziazmo. Kaip msgr. Francis Lietuvai bažnyčioje, taip LB veikėja Sigita mūsų telkinio žmonėms salėje pažėrė daug komplimentų. Mus laikė pavyzdžiu kitiems, kaip reikia dirbti Lietuvai, aukotis lietuviybės labai. Priminė artimiausius LB Centro valdybos darbus, įvyksiančius šiais 2008-aisiais metais: Tautinių šokių šventę bei Mokslo ir kūrybos simpoziumą. Priminė Amerikos lietuvių Lietuvai teikiamą labdarą, JAV lietuvių mokslininkų paskaitas Lietuvos studentams, įvertino mūsų su Lietuva kultūrinius mainus. Jos entuziastingi žodžiai čia daugelį sušildė ir jai pabaigus praplūpo ilgi, karšti plojimai.

Sunny Hills LB valdybos rezoliuciją perskaitė izdininkė Judita Mamaitytė, o minėjimo dalyviai plojimais ją priėmė.

Meninės programos pradžiai Elena pakvietė Bronę Nakiene padeklamuoti I. Vaičiulytės eilėraščių „Pavasaris Lietuvoje”. **Nukelta į 9 psl.**

Vėliavų pagerbimas. Iš kairės: Margarita Redd, Ona Adomaitienė, Rita Šlaitaitė, Algirdas Savickas ir Judita Mamaitytė.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klausykite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Stasė Viščiuvienė savo namuose.

Nuotr. iš asmeninio albumo.

TARIAME „AČIŪ“

APOLONIJA STEPONAVIČIENĖ

Toli toli, Lietuvoje, prieš daug metų, nuostabų vasaros rytą maža geltonplaukė mergytė šėlo rasotoje, pilnoje žiedų pievoje: tai vijosi drugelį, tai atsiklaupusi sekė bitutės kelionę. Galiausiai, nusipynusi ramunių vainiką, kaip tikra undinė, šokdama bėgo plačiu vieškeliu tolyn...

Tai buvo taip seniai... Ta žavi, šokanti mergaitė net neįtarė, kad jos gyvenimas tęsis toli toli nuo Tėvynės, už putojančio Atlanto, Amerikos žemėje. Kad ji čia suras gyvenimo draugą, susilauks atžalų ir jau niekada negrįš gyventi ten, kur ji buvo undinė.

Tos nuostabios vaikystės pajautos paliko jos sieloje didelę meilę savo žemei, ilgesį kažko daugiau nei rūpintis šeima. O netekusi savo mylimo vyro, įsijungė į lietuvišką veiklą.

Ta moteriška prigimtis, trokštanti kažkam padėti, kažkuo rūpintis, kurti grožį, skleisti meilę, atvedė Stasė Viščiuvienę į Amerikos lietuvių Romos katalikų sąjungos, Brighton Park kuopos narių gretas. Čia apie dvidešimt metų Staselė ėjo pirmininkės pareigas.

Galima įsivaizduoti, kiek laiko per dvidešimt metų, ji atidavė šiai veiklai! Trumpai tariant, labai daug. Pagrindinis darbas buvo lėšų telkimas ir jų paaukojimas įvairioms lietuviškoms organizacijoms, Lietuvos našlaičiams remti.

Tolerantiška, visada gerai nusi-teikusi, visus mylinti ir rūpestinga Staselė liko visoms mums artima, kaip sesė. Gaila, kad dėl sveikatos ji atsisakė savo pareigų. Tariame jai nuoširdų ačiū už nuveiktus darbus, praleistas drauge valandas. Jos buvo tikrai prasmingos. Ačiū tau, Stasele.

STASĖ VIŠČIUVIENĖ

SUDIE!

Skridome per Atlantą
Atgal į tėvynę.
Širdis sudrebėjo,
Kai pasiekiau Vilnių.
Takai ir takeliai
Atrodo tie patys,
Tik mes jau nebe tie.
O, Klaipėda, mūsų mieloji!
Išdidžiai pasveikinai mus.
Pavaikščiujom takeliais,
Palikome ten pėdas savas.
Į Raganų kalną nuvykome,
Ten raganos pasitiko mus,
Ir velniukas ten buvo.
Jie draugauja kartu.
Ant suolo sėdėjome.
Kaip gražu gražu žiūrėti
Kaip gražiai, gražiai
Kuršių marios banguoja.
Čia dienos greitai bėgo.
Daug matėme grožybių.
Aplankėme mes Kauną,
Aplankėme Čiurlionį,
Aplankėme didingą Kauno pilį
Laisvės alėja pavaikščiujome,
Šv. Mikalojaus bažnyčią aplankėme.
Kaunas, Kaunas didingas!
Gražus ir modernus miestas.
Dienos greitai ritosi į priekį.
O, daug dar pamatyti norėjome!
Tačiau nors gaila palikti,
O vis dėlto „sudie“ jau reikia sakyti.

Vėl galėsime skaityti „Pensininką“

Mūsų vyresnieji tautiečiai per daugiau kaip 20 metų jau buvo pripratę skaityti JAV LB Socialinių reikalų tarybos leidžiamą žurnalą „Pensininkas“ ir nekantriai laukdavo jo naujo numerio. Pirmuosius 19 metų jo redaktoriumi buvo Karolis Milkovaitis. Jam iš šių pareigų pasitraukus, apie pora metų „Pensininką“ redagavo Elena Sirutienė, pasikvietusi talkon būrelį raštingų ir darbščių talkininkų. Deja, sutrikus sveikatai, ji šio darbo turėjo atsisakyti. Nepaisant buvusių skaitytojų nusiskundimų, kad nebesulaukia savo mėgstamo žurnalo, Socialinių reikalų tarybos pirmininkas Juozas Polikaitis tvirtino negalintis rasti naujo redaktoriaus. „Pensininko“ leidyba buvo sustabdyta iki šių, t.y. 2008-ųjų, metų, kai pagaliau žurnalą redaguoti sutiko Danutė Bindokienė (manome, kad lietuviškai visuomenei ji pakankamai pažįstama, tad iš naujo su-

pažindinti nereikia). Taigi, netrukus vėl sulauksime pirmojo, po dvejų metų „atostogų“ grįžusio, „Pensininko“ – kovo-balandžio numeris jau atiduotas spaustuvėn.

Kaip ir anksčiau, žurnalas išeis šešiskart per metus. Jo turinys taip pat nedaug pasikeis, nors redaktorė žada įvesti ir naujų skyrelių, ir kitokios medžiagos, dominančios lietuvių skaitytojus, ne vien vyresniuosius, bet ir jaunesnio amžiaus. Žurnalą administruoja Birutė Podienė, 2711 West 71st Street, Chicago, IL, 60629; tel. 773-476-2655. Metinė prenumeratos kaina taip pat nepasikeitė – tik 15 (JAV) dolerių, tad JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkas ir naujoji „Pensininko“ redaktorė D. Bindokienė visus kviečia jungtis į skaitytojų eiles.

„Pensininko“
informacija

„Draugo“ knygynėlyje

Kad diena būtų gera

Kaip užbaigti darbo dieną? Kartais esi toks pavargęs, kad nieko nesinori. Knygos „Kad diena būtų gera“ autorė Joyce Meyer tvirtina, kad dieną reikia palydėti Vakarų meditacijomis.

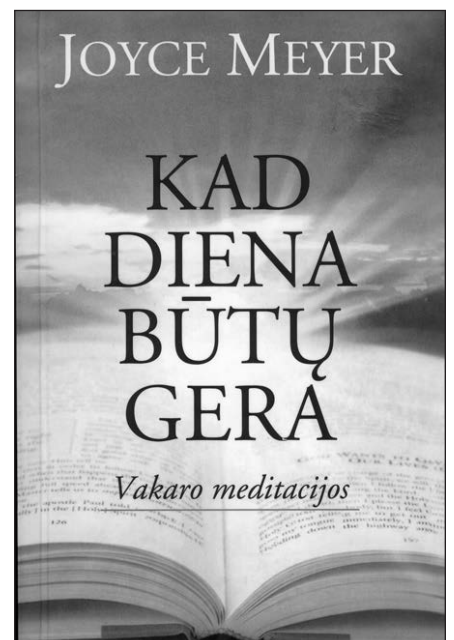
„Gyvenimo pilnatvę džiaugiesi, jei kasdien meldiesi ir medituoji Dievo Žodį, stengdamasis sužinoti, ko Jis iš Tavęs nori ir kur kreipia tavo gyvenimą. Gyvenimu labiausiai džiaugiesi tie žmonės, kurie gyvena su Dievu, ieško Dievo ženklų ir Juo seka.

Kad gyvenimas teiktų džiaugsmą, dieną reikia pradėti su Dievu. Tačiau dar svarbiau pašvesti Dievui vakarines valandas, prieš einant miegoti, kad neskubėdamas galėtum Dievo artumoje pailsėti ir apmąstyti dienos darbus.

Tai geras laikas padėkoti už tai, kad jis per dieną buvo su tavimi bei prašant pagalbos bėdose ir rūpesčiuose“, – rašo įžangoje knygos autorė.

Knygoje autorė, remdamasi Biblija, skatina pašvesti Dievui vakaro valandas, ramioje nakties vienuoje neskubant apmąstyti dienos darbus, amžinąsias gyvenimo vertybes.

Knyga – nedidelio formato, patogi skaityti. Iš anglų kalbos vertė R.

Bylienė. Išleido UAB „Dajalita“, Kaune.

Knygos kaina – 14 dol. Ją galima įsigyti paštu, pridant 9 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiunčiant kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau leidinių – už kiekvieną papildomą albumą – 2.5 dol. mokestis. Prieš siunčiant čekį, prašome paskambinti tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Čikagos lituanistinės mokyklos mokytoja Alina Šimkuvienė veda pamoką darželinukams.
Audronės Sidaugienės nuotr.

Diana Mincytė prieš keletą metų lankėsi ir Čikagoje, kur Santaros-Šviesos suvažiavime skaitė pranešimą. Daivos Litvinskaitės nuotr.

Mokslininkė susidomėjo žodžiu „cepelinas“

Įgyvendinat Užsienio lietuvių rėmimo centro projektą „Protų susigrąžinimo programos parengimas ir įgyvendinimas“ į Lietuvos mokslo ir studijų institucijas jau antrus metus atvyksta užsienyje aktyvų mokslinį darbą dirbantys lietuviai mokslininkai.

Diana Mincytė per Atlanto vandenyną iš vieno namų į kitus skraido jau vienuoliktus metus. Pastarąjį kartą JAV gyvenanti ir dirbanti socialinių mokslų daktarė į Lietuvą atvyko trumpalaikiam moksliniam vizitui, dalyvaudama jau minėto centro projekte.

Apsilankymo į Lietuvą metu Diana pristatė tyrimą „Maistas, globalizacija ir žiniasklaida“. Atrodytų, kas sieja šias tris sąvokas? Sociologės teigimu, Lietuvoje atsirandanti greito maisto kultūra dar nepasiekė Vakarų Europos ir JAV masto, kur toks maistas laikomas socialine-medicinine problema – tačiau vis labiau veržiasi ir į mūsų gyvenimus.

Nors mokslininkė dirba JAV, tačiau jos akademinuose darbuose jaučiamas ryšys su Lietuva. „Pamaniau, kad būtų įdomu parašyti darbą apie žodžio ‘cepelinas’ kilmę. Kodėl lietuvių tautinis maistas vadinasi vokiško lėktuvo pavadinimu? Juk net ir bulvės į Lietuvą atkeliavo XVIII amžiuje, taigi lietuviai cepelinų lyg ir neturėtų laikyti savo etniniu maistu“, – maisto kultūros tyrimų pradžią prisimena mokslininkė.

Šiandien ne tik cepelinai, bet visas maistas ir jo kultūra yra viena iš D. Mincytės tyrinėjimo sričių.

Visi esame bent viena ausim girdėję, kad toks maistas, kokį mes dažniausiai valgome, ne tik kad nėra naudingas, bet ir kenkia. Lietuva kol kas yra kryžkelėje tarp etninių papročių ir vakarų įtakos. Pasak D. Mincytės, akivaizdus to įrodymas – vis daugiau lietuvių dėl spartaus gyvenimo greičio stiprinasi greitu maistu, tačiau neretas po darbų pasikapsto savo darželiuose, laukia sunokstančių pomidorų ir prisirpstančių vyšnių. Todėl lietuvių maisto supratimą tyrinėti sociologei itin įdomu.

D. Mincytės įsitikinimu, būtent žiniasklaida yra vienas iš pagrindinių ir įtakingiausių mechanizmų, keičiančių maisto supratimą ir kultūrą: „Žmonės valgo maistą, nežinodami, iš kur jis atsiranda. Net ir prekybos

centruose pardavinėjami pyragai ir salotos, kad ir kokios skanios ir nebrangios jos būtų, nėra sveikos, nes mažai žinome apie produktų kelią iki mūsų stalo. Įdomu patyrinėti, ką lietuvių spauda rašo apie maistą.“

Mokslų daktarė cituoja amerikiečių autorius, kurie teigia, kad prekybos centrai tapo tarsi minų lauku. „Vietoj to, kad maistas teiktų patenkinimą, džiaugsmą, energiją, ir būtų proga visai šeimai susirinkti, jis tapo tarsi kovų laukas, kuriame nėra aišku, kas yra sveika, ką, kaip ir kodėl reikia valgyti.“

Nors D. Mincytė nemažai medžiagos savo tyrimams surenka Lietuvoje, tačiau į Lietuvą grįžti visam laikui ir čia tęsti tyrimus sociologė kol kas nemato galimybių.

„Amerikoje dirbdama jaučiu, kad mano departamentas nori, kad man sektųsi, stengiasi sudaryti geras sąlygas, o čia, kiek suprantu, jautiesi vienas, kad tavo sėkmė tarsi nėra sėkmė tavo kraštui ir įstaigai, kurioje tu dirbi. Jautiesi tarsi viskas, ką tu darai, yra tavo asmeninis reikalas, – teigia University of Illinois Urbana-Champaign dirbanti tyrėja.

D. Mincytė Lietuvoje pasigenda mokslininkų rėmimo sistemos ir pačių mokslo įstaigų suinteresuotumo pritraukti geriausius ir perspektyviausius žmones, o to naudą ir svarbą jau seniai supratę tiek Vakarų Europos, tiek Amerikos universitetai. Pasak jos, geriausia investicija universitetui yra pritraukti intelektualinį kapitalą, kuris Lietuvoje auga itin sparčiai.

„Jei žinočiau, kad įstaiga, kurioje dirbčiau, norėtų ir leistų man vystytis, jei jausčiau, kad turiu galimybę augti – tai ir būtų man didžiausias masalas sugrįžti“ – užtikrina D. Mincytė.

Iki šiol Užsienio lietuvių rėmimo centro projekto pastangomis į Lietuvos studijų ir mokslo įstaigas trumpalaikiams moksliniams vizitams jau atvyko 65 mokslininkai, nuolat mokslinį darbą dirbantys ir gyvenantys Anglijoje, Australijoje, Belgijoje, Ispanijoje, Italijoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose, Kanadoje, Prancūzijoje, Suomijoje, Vengrijoje, Vokietijoje ir kitur.

www.lietuviams.com

*Menu tave kasdien, Motina,
Dangaus mėlynė primena tavas akis.
Malda skaidria tu mano sielą sotini,
Kai slegia nerimas – skausminga neviltis.*
(Pranas Lembertas)

PADĖKA A † A KONSTANCIJA MATULAITYTĖ NENORTIENĖ 1914.02.18–2008.02.24

Mūsų mylimai motinai, močiutei ir prosenelei iškeliauvus amžinybėn, nuoširdžiai dėkojame Švč. Trejybės bažnyčios administratoriui kun. Charles Jacobs už maldas koplyčioje, gedulingas Mišias, stiprinimo žodžius ir paskutinį patarnavimą, vargonininkui muz. Jurgiui Petkaičiui bei solistams Alfonsui ir Vytui Zdaniamis už pakilų giedojimą Mišių metu, skaitovams Edmundui ir Erikui Nenortams, karsto nešėjams anūkams Pauliui, Edmundui, Tomui, Petru, Erikui ir Dariui Nenortams, visiems už aukas parapijos remonto fondui, užsakytas šv. Mišias ir visiems atsilankiusiems bei palydėjusiems mūsų brangią mamytę į amžino poilsio vietą.

Liūdintys: duktė Dalia Jakienė, sūnūs Vytenis ir Gintaras su šeimomis

SEPTYNIOS LIETUVOS VYRIAUSYBĖS NUODĖMĖS”

Atkelta iš 5 psl. Partijoms bekovojant dėl valdžios, lenkiškų savivaldybių valdomas Vilniaus kraštas ne tik neatlietuvojo, bet gal net ir daugiau nutautėjo.

Kai Švietimo ir mokslo ministru tapo Zigmąs Zinkevičius, jis buvo greitai atstatytas, nes buvo užsimojęs visose Lietuvos mokyklose mokytį lietuvių kalbą, stiprinti jaunimo tautinę sąmonę, lietuvininti nutautėjančią rytinę Lietuvą, kur įnirtingai ir šiaudien yra brukama lenkų kalba, panašiai kaip būdavo ir bajorų laikais.

Baigiant noriu grįžti į lemtingus 1939 metus. Tuomet, minint 21-ąją Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, t.y. paskutinę, kai Lietuvos žemėje dar nebuvo nė vieno sovietų kareivio, 1939 m. vasario 16 d. Kaune tuometinis Lietuvos prezidentas Antanas

Smetona taip kalbėjo: „Vasario 16 diena Lietuvai yra kaip Nauji Metai. Kaip kiekvienų Naujų Metų angoje mes atsigrįžtame į išeitąjį kelią, jį apžvelgiame, įkainojame ir nusistatome gaires ateinantiems metams, taip ir vasario 16 dieną mes visi turime peržiūrėti, ką padarėme, ir kas dar mūsų laukia.“ Baigdamas savo kalbą, prezidentas sveikino visus Lietuvos žemes sūnus ir dukras, ir net visus lietuvius už tėvynės ribų.

Ar prezidentas tuomet galėjo įsivaizduoti, kad vos tik po kelių metų prie tūkstančių nuo bolševikiško maro bėgusių tautiečių prisidės šimtai tūkstančių savo noru paliekančių vėl nepriklausomą tėvynę? Ar ne apie tai reikėtų pamąstyti minint jau 90-ąją Lietuvos nepriklausomybės sukaktį?

Margumynai

Kada Lietuvoje atsirado degtinė

Slavams darant įtaką, senovėje Lietuvoje degtinė – alkoholinį gėrimą vadindavo arielka. Kunigaikščio Aleksandro (1301–1339) laikais būdavo perkama iš vokiečių.

Lietuvoje degtinė buvo pradėta gaminti XIV amžiaus pabaigoje.

Vienintelė sodžiaus „pramonė“ buvo degtinės ir alaus gamyba.

Tai buvo labai pelninga dvarinin-

kams, nors degtinės kaina buvo žema. Siekdami tą kainą pažeminti, degtinę pradėjo gaminti ne vien iš javų, bet ir iš bulvių. Degtinės vartojimas Lietuvoje sumažėjo tik vyskupo M. Valančiaus (1801–1875) laikais dėl jo blaivybės pabrėžimo.

Spirito ir degtinės gamyba Lietuvos valstybės išdui kasmet duodavo apie 25.5–42.3 milijonus litų pelno.

Kas išrado enciklopediją

Šis žodis yra kilęs iš graikų ir lotynų kalbų. Tai yra informacinis veikalas, susidedantis iš kelių ar keliasdešimt tomų. Pvz. Plinius (23–79 po. Kr.) enciklopedija „Historia naturalis“ susideda iš 37 knygų, joje yra 20,000 apžvalgų apie astronomiją, botaniką, geografiją, kosmografiją, magiją, meteorologiją, mediciną, meną ir zoologiją.

Prancūzų domininkonas V. de Beauvais (1190–1264) visą savo surinktą enciklopedinę medžiagą sudėjo į „Bibliotheca mundi“.

Vokietis teologas prof. J. H. Als-

ted savo enciklopediniame veikale pirmą kartą žodį „Enciklopedija“ pavartojo modernia prasme.

Alfabetiškai sutvarkytos enciklopedijos pradėjo rodytis tik XVII–XVIII amžiuose. Pats pirmasis buvo italų autorius pranciškonas Vincenzo Maria Coronelli (1650–1718), o iš anglų – dvasininkas John Harrio (1667–1719).

Viena iš plačiausių ir išsamiausių kada nors pasirodžiusių enciklopedijų (net 64 tomų!) buvo autoriaus leipcigiečio J. H. Zedler.

Eugenius Gerulis

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Kovo 15 d., šeštadienį, 2 val. p.p.** Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Park vyks Simonetta Pacek ir chorvedės Anna Pacek ir grupės „The Little Flower Catholic Dance and Theatre Troupe“ spektaklis. Dalyvaus solistai ir orkestras. Bilietus galėsite įsigyti prie įėjimo arba paskambinę tel.: 773-737-2421 (Alvina Giedraitienė).

◆**Kovo 28 d. penktadienį, Čiurlionio galerijoje** Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago) vyks Juozas Mieliulis darbų parodos atidarymas ir dailininko knygos „Juozas Mieliulis“ sutiktuvės. Maloniai kviečiame visus į parodos atidarymą. Paroda veiks iki balandžio 27 d.

◆**„Dainavos“ ansamblio Vyrų** vienetas 2007 m. lapkričio mėnesį, išleido naują kompaktinę plokštelę „Šešiese“. Truputį pailsėję nutarėme, kad pats laikas vėl pasidalinti daina ir džiaugsmu su mūsų klausytojais. Tad nuoširdžiai kviečiame jus į vakarą su „Dainavos“ ansamblio vyrų vienetu penktadienį, kovo 28 d., 7:30 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Bilietus galėsite įsigyti prie įėjimo. Kaina – 10 dol. (moksleiviams ir vaikams – 5 dol.). Po muzikinės programos bus vaišės ir proga visiems draugiškai pabendrauti.

◆**Šeštadienį, kovo 29 d. 7–9 val.** v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje atidaroma Ellen Heck paroda „Lietuviška vasara“. Jauna amerikietė dailininkė pristatys 30 grafikos ir tapybos darbų, kurie sukurti per teikiant amerikietės patirtis Lietuvoje. Atidaryme dalyvaus dailininkė, bus vaišės. Įėjimas nemokamas. Paroda veiks iki balandžio 14 d. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Muziejus atidarytas kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. v. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500 (Rita Janz).

◆**Balandžio 6 d., sekmadienį,** Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, po šv. Mišių 12:30 val. p.p. įvyks Los

Angeles Dramos sambūrio spektaklis „Reikia arklio“. Rengia „Margutis II“.

◆**Lietuvių Bendruomenės Lemont** apylinkės metinis susirinkimas įvyks balandžio 6 d. 12:15 val. p.p. PLC didžiojoje salėje. Norinčius aktyviai dalyvauti bendruomenės veikloje, kviečiame kandidatuoti į apylinkės valdybą. Tel. informacijai: 708-974-0591.

◆**Gegužės 2 d., penktadienį Čiurlionio galerijoje,** Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago) įvyks Giedros Mažrimienės tapybos darbų parodos „Šypsena mamai“ atidarymas. Tai bus vakaras, skirtas mamytėms. Šilti Giedros tapybos darbai, vaikų koncertas tikrai padovanos šypsena mamytėms. Atidaryme dalyvaus autorė. Vakara Čiurlionio galerijai padeda ruošti ateitininkai sen draugiai. Pradžia 7:30 val. v.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Kviečiame visą lietuvišką jaunimą** atvykti į Dainavos stovyklavietę rekolekcijoms. Rekolekcijos prasidės penktadienį, kovo 14 d., 6 val. v. ir baigsis sekmadienį, kovo 16 d., 12 val. p. p. Tel. pasiteiravimui: 248-538-4025. Registracija el. paštu: linusyte@comcast.net

◆**Beverly Shores Lietuvių klubo** rengiamas Vasario 16-osios minėjimas įvyks kovo 16 dieną, sekmadienį. Šv. Mišių 1 val. p. p. Šv. Onos bažnyčioje. 2 val. p. p. Vasario 16-osios dienos minėjimas. Pagrindinė kalbėtoja „Draugo“ vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė.

◆**Dievo Apvaizdos lietuvių katalikų** bažnyčios 100-mečio jubiliejui paremti kovo 30 d. po šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje Detroit lietuvių mėgėjų teatras „Langas“ rodys spektaklį S. Mrozek „Serenada“. Bilieto kaina – 15 dol., vaikams iki 12 metų – nemokamai. Kviečiame atvykti į premjerą.

Sukaktvinė – 40-oji– mokytojų tobulinimosi kursų savaitė
tema „Pakalbėkim, parašykim...“

Dainavoje vyks 2008 m. birželio 22–29 dienomis.

Kursuose dalyvaus Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedros vedėja doc. **Meilutė Ramonienė** ir žinoma dainininkė **Veronika Povilionienė**.
Kursus rengia JAV LB Švietimo taryba.

2007 m. Mokytojų tobulinimosi ir Lituanistikos kursų dalyviai stovyklos choro repeticijoje. **Laimos Apanavičienės** nuotr.

Čikagos lituanistinės mokyklos darželinukai šventė Kovo 11–ąją. Ta proga visi berniukai tapo karžygiais, o mergaitės – karalaitėmis. **Jolantos Gudėnaitės** nuotr.

Didžiosios Savaitės pamaldos

Ziono lietuvių liuteronų bažnyčia
(9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453)

ir kun. **Valdas Aušra** visus kviečia kartu švęsti Didžiąją Savaitę ir Velykas.

Žalioji Ketvirtadienis, kovo 20 d. 6:30 val. v. – pamaldos anglų kalba su Šv. Vakariene.

Didysis Penktadienis, kovo 21 d., 5 val. v. – pamaldos lietuvių kalba su Šv. Vakariene. 7 val. v. – Tamsos (Tenebrae) pamaldos anglų kalba.

Sekmadienį, kovo 23 d. – **Velykos**. 8 val. r. – Prisikėlimo pamaldos su Šv. Vakarienes sakramentu. Giedos parapijos mišrus choras, solistai, dalyvaus konfirmandai, sekmadieninės mokyklėlės vaikai. Po pamaldų visi kviečiami Velykiniams pusryčiams parapijos salėje. 10:30 val. r. – Velykinės pamaldos lietuvių kalba su Šv. Vakarienes sakramentu.

Antradienį, kovo 25 d., 4:30 val. p. p. – Velykinės pamaldos „Spindulėlio“ vaikams ir tėvams.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti! Tel. pasiteiravimui: 708-422-1433.

Lietuvių operos spektaklis G. Verdi „La Traviata“ įvyks balandžio 27 d. Morton mokyklos salėje

(2423 S. Austin Blvd., Cicero)

Bilietus į Lietuvių operos spektaklį galite nusipirkti: siuntinių persiuntimo įstaigoje „Atlantic“, įsikūrusioje šalia „Seklyčios“ (2719 W. 71st St., Chicago) ir parduotuvėje „Lietuvėlė“ (5741 S. Harlem Ave., Chicago).

Bilietus prašome įsigyti iš anksto, nes spektaklio dieną prie įėjimo į salę bilietai bus 5 dol. brangesni.

Piliečių priėmimas konsuliniais klausimais

Palm Beach, FL

2008 m. kovo 13–14 d. rengiamas piliečių priėmimas konsuliniais klausimais Palm Beach, Florida. Priiminės Lietuvos Respublikos gen. konsulato New York konsulas Algimantas Misevičius.

Pageidaujant dalyvauti priėmime prašome registruotis el. paštu pas Jolitą Dromaitaitę: lithuaniancentre@gmail.com arba tel.: 561-309-6708, nurodant savo vardą, pavardę, kokios konsulinės paslaugos pageidaujama, kurią dieną ir kuriuo laiku Jums patogiau atvykti. Jeigu norite atsiimti jau išrašytą pasą, taip pat prašome pranešti: info@ltconsny.org

Piliečių priėmimas vyks LR garbės konsulate Palm Beach, 44 Cocanut Row T-12, Palm Beach, FL 33480. Tel.: 561-832-2232; 561-832-5550.

LR gen. konsulato New York info

Danguolė Kviklys, gyvenanti **Chicago, IL**, paaukojo „Draugo“ leidybai 50 dol. auką. Labai Jums ačiū.

Viktoras Stankus, gyvenantis **Euclid, OH**, paaukojo laikraščiui 50 dol. auką. Dėkojame už Jūsų paramą.

Magdalena Belickas O'Toole, gyvenanti **Hinsdale, IL**, atsidėkoda už kalendorių ir kalėdinius atvirukus „Draugo“ leidybai paremti paaukojo 100 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią auką.

Jadvyga Gruodis, gyvenanti **Chicago, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiui paremti. Nuoširdžiai dėkojame.